

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2013

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2013

פרק א': דוח הדירקטוריון

**פרק ב': דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית
על הדיווח הכספי ועל הגילוי**

פרק ג': דוחות כספיים

**פרק ד': הצגת נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים
המיוחדים לחברה**

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.....	1.1	הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד.....
1.....	1.2	תיאור החברה.....
2.....	1.3	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון.....
7.....	1.4	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית.....
10.....	.2	המצב הכספי.....
10.....	2.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים.....
12.....	.3	תוצאות הפעילות.....
12.....	3.1	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים.....
13.....	3.2	פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו.....
14.....	3.3	תוצאות הפעילות בתקופת הדוח.....
17.....	3.4	מידע כספי לפי תחומי הפעילות.....
27.....	3.5	תזרים מזומנים.....
27.....	3.6	מקורות מימון.....
27.....	.4	דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם.....
28.....	.5	היבטי ממשל תאגידי.....
28.....	5.1	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה.....
29.....	.6	גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב.....
29.....	6.1	פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד.....
29.....	.7	הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד.....
29.....	7.1	דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים.....
29.....	.8	הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.....
30.....	.9	אירועים לאחר תאריך המאזן.....
30.....	9.1	חלוקת דיבידנד.....
30.....	9.2	הון אנושי - יו"ר דירקטוריון.....

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2013

פרק זה, במסגרת הדוח הרבעוני, כולל לעיתים מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על האינפורמציה הקיימת בחברה במועד פרסום הדוח וכולל את הערכות החברה או כוונותיה, נכון למועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים, כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "בכוונת החברה/הקבוצה", "צפויה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה") לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2012.

ביחס לתיאור עסקי המבטחים המאוחדים בדוחות החברה, נערך הדוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ובהתאם לחוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

1.1 הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1.2 תיאור החברה

1.2.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גורביץ¹ והמחזיקים בכ- 61.86% ממניות החברה. מנכ"ל החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כיו"ר מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, חברה בת של החברה (להלן: "מנורה מבטחים ביטוח") מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות החברה. יתרת מניות החברה מוחזקות בידי הציבור.

1.2.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, באמצעות חברות בנות בשליטתה, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (הכולל ביטוחי חיים, גמל ופנסיה), ביטוח כללי (הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר) וביטוח בריאות.

בנוסף, עוסקת החברה, באמצעות חברות בנות נוספות בשליטתה, בפעילות בתחום שוק ההון והפיננסים, ובכלל זה בניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות וחיתום. לחברה גם פעילויות נוספות (שאינן מהוות "תחום פעילות" כהגדרת המונח בתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת תשקיף, מבנה וצורה), התשכ"ט-1969), כגון השקעות בנדל"ן ובאנרגיה סולארית בחו"ל, באמצעות חברה בשליטתה.

כמו כן, מחזיקה הקבוצה בשלוש סוכנויות ביטוח: ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ וסיני סוכנות לביטוח בע"מ, באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה"), ואורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ, באמצעות מנורה מבטחים ביטוח,

¹ ביום 23 בנובמבר, 2013 נפטר מר מנחם גורביץ ז"ל. ראה לעניין זה סעיף 9.2 להלן.

והכל כמפורט בתרשים מבנה ההחזקות של הקבוצה, בסעיף 1.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2012.

לתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2012.

1.3 התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

1.3.1 חידוש פוליסות לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוגוסט 2013, חודשו פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) של החברה והחברות הבנות בקבוצה עד ליום 31 ביולי, 2014, תוך הרחבת היקף הכיסוי, לגבול אחריות כולל של 100 מיליוני דולר למקרה ולתקופה. גבול האחריות של הפוליסות מורכב מרובד כיסוי בסיסי לחברה, למנורה מבטחים ביטוח, למנורה מבטחים פנסיה ולמנורה מבטחים פיננסיים ולחברות הבנות של כל אחת מהן (להלן: "החטיבות"), בגבול אחריות של 15 מיליוני דולר, ומרובדי כיסוי נוספים במסגרת פוליסות "מטריה", לכלל החטיבות בקבוצה, בגבול אחריות כולל של 85 מיליוני דולר. הפוליסות חודשו, בהתאם לאישור עסקת המסגרת, שאישרה האסיפה הכללית של החברה, מחודש אוקטובר 2011, ובכלל זה לבעל השליטה וקרוביו, בתנאים זהים לשאר נושאי המשרה. בחודש יולי 2013, אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, כי תנאי עסקת המסגרת מתקיימים בחידוש הפוליסות לשנה נוספת, וזאת, בין היתר, לאור העובדה כי סכומי הפרמיות עומדים בתנאי עסקת המסגרת.

1.3.2 מנורה נדל"ן - מימון מחדש

בחודש אוגוסט 2013, בוצע מימון מחדש לנכס בברטוניה (גרמניה) המוחזק על ידי חברה כלולה של מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ (חברה בת של החברה), באופן שנלקחה הלוואה בסך של כ- 90 מיליוני יורו, לצורך פירעון מלוא יתרת הלוואה קיימת בסך של כ- 113 מיליוני יורו. כתוצאה מהמימון מחדש, הכירה מנורה נדל"ן, ברבעון השלישי של השנה, ברווח כולל בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח.

1.3.3 מדיניות תגמול ותנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה

לחברה מדיניות תגמול נושאי משרה, אשר אושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 10 בספטמבר, 2013, וזאת בהמשך לאישור של ועדת התגמול ודירקטוריון החברה. יצוין, כי מדיניות התגמול האמורה אינה חלה על נושאי משרה בכירה בקבוצה שאינם נושאי משרה בחברה, באשר הינם מכהנים בחברות בנות הכפופות לתכנית תגמול מוסדרת בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, ואשר כוללת הוראות בדבר תגמול משתנה לנושאי משרה אלו, הדומות בעיקרן לעקרונות המרכזיים הנכללים במדיניות התגמול של החברה ואינן סוטות מהם באופן מהותי. כן תואמות הוראות תכנית התגמול של החברות הבנות את טווחי התגמול המשתנה הכולל המקובלים לבעלי תפקידים דומים בחברה ובחברות דומות. באסיפה הכללית האמורה אושר גם הסכם העסקה חדש ליו"ר הדירקטוריון ובעל השליטה. לפרטים אודות האסיפה האמורה ומדיניות תגמול נושא משרה של החברה ותנאי הסכם העסקה החדש הנ"ל, ראו דוח זימון אסיפה כללית מיום 1 באוגוסט 2013 (אסמכתא 106947-01-2013) וכן דיווחים משלימים מימים 21 באוגוסט 2013 ו- 28 באוגוסט 2013 (אסמכתאות 123051-01-2013 ו- 129084-01-2013, בהתאמה). ראה גם ביאור 9 לדוחות הכספיים.

1.3.4 מיסים על ההכנסה

בחודש יולי 2013, אישרה הכנסת את התוכנית הכלכלית לשנים 2013 ו- 2014. לעניין השפעת השינויים, ובכללם העלאת מס החברות מ- 25% ל- 26.5%, ראה באור 8 לדוחות הכספיים המצורפים.

1.3.5 שינוי מבנה בקבוצה

מנורה מבטחים גמל בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים גמל") - בחודש דצמבר 2012, אישרו דירקטוריוני החברה והחברות הבנות הרלבנטיות הליך של שינוי מבני, אשר במסגרתו תמוזג מנורה מבטחים גמל לתוך מנורה מבטחים פנסיה, באופן שמנורה מבטחים פנסיה תהפוך להיות החברה המנהלת של קופות הגמל שבניהול מנורה מבטחים גמל, ומנורה

מבטחים גמל תחוסל ללא פירוק. הליך השינוי המבני הנ"ל כפוף לקבלת שורה של אישורים. תוקף המיזוג לעניין דיני המס הינו מיום ה-1 בינואר 2013. השינוי האמור, נועד לייעל את פעילות הקבוצה בתחום הגמל והפנסיה תוך איחוד הפעילות לחברה מנהלת אחת וביטול הכפילות במנגנוני הניהול כפי המצב עובר למיזוג. ביום 18 במרס, 2013, התקבל אישור בית המשפט לבקשת המיזוג, בתוקף ל-12 חודשים ממועד ההחלטה. בהמשך לאמור, בחודש אוקטובר 2013, לאחר תאריך המאזן, התקבלה החלטת רשות המיסים ("רולינג") בדבר אישור פרטי המיזוג. השלמת המיזוג צפויה עד תום שנת 2013.

שומרה חברה לביטוח בע"מ - בחודש ינואר 2013, חילקה מנורה מבטחים ביטוח, חברה בת של החברה, את מלוא (100%) מניות שומרה, שהיו בבעלותה בצירוף שטרי ההון שהנפיקה שומרה למנורה מבטחים ביטוח, שבתוקף במועד החלוקה, כדיבידנד בעין, לחברה. הדיבידנד כאמור מסתכם בסך של כ-359 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

השינוי המבני כאמור, נועד בעיקרו לשפר את הגמישות הפיננסית בקבוצה, תוך הקטנת התלות בחלוקת דיבידנדים ממנורה מבטחים ביטוח לחברה, ותוך יצירת מקורות לתזרים מזומנים ישיר, לצורך שירות חובותיה של החברה.

1.3.6 הסכם משלים עם ספק תוכנה מהותי

בחודש ספטמבר 2013, נחתם הסכם משלים להסכם מיום 23 באוקטובר, 2011 שבין מנורה ביטוח לבין סאפיינס ישראל מערכות תוכנה בע"מ (להלן: "סאפיינס"), על רקע התקשרותה של סאפיינס עם לקוח נוסף לאספקת מערכת לניהול קרנות פנסיה ומערכות נלוות המשמשות את קבוצת מנורה. במסגרת ההסכם המשלים התחייבה סאפיינס לשלם לקבוצה תמלוגים שונים בהיקפים לא מהותיים אשר ישולמו על פני מספר שנים. בנוסף, הוארכה תקופת ההתקשרות שסאפיינס מחויבת אליה ביחס לתחזוקת המערכות והמשך פיתוחן עבור הקבוצה, לפחות עד ליום 31 בדצמבר, 2018, בשינויים מסחריים מסויימים.

1.3.7 נושאי משרה

בחודש ינואר 2013, אישר דירקטוריון החברה (בהמלצת ועדת הביקורת) את מינויה של ה"ה אתי הירשמן, ר"ח, כמבקרת פנימית של החברה ושל חברות בנות נוספות בקבוצה, וזאת החל מיום 1 במרס 2013. במועד זה חדל ר"ח מאיר איליה לכהן כמבקר פנים בקבוצה.

בחודש ינואר 2013, אישרה האסיפה הכללית של החברה, את מינויו של ה"ה חזי צאיג לדירקטור חיצוני בחברה בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. ה"ה צאיג מכהן ממועד זה בוועדות הביקורת, המאזן והתגמול של החברה. במקביל, מונה ה"ה צאיג גם כדירקטור חיצוני במנורה מבטחים פנסיה וכן, החל מחודש יוני 2013, גם כדירקטור חיצוני במנורה מבטחים ביטוח². לפרטים, ראה סעיף 13 לפרק ה' לדוח התקופתי - דוח פרטים נוספים (תקנה 26).

בחודש יולי 2013, חדל לכהן ה"ה בר כוכבא בן גרא כדח"צ בחברה ובחברות בנות נוספות בהן כיהן בקבוצה.

1.3.8 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

² יצוין, כי עובר למינוי כאמור, אישרה ועדת הביקורת של החברה, כמו גם ועדת הביקורת של החברה הבת, מנורה מבטחים ביטוח, כי קיומם של מספר פוליסות ביטוח פרט שבתוקף אשר הונפקו למר צאיג וקרוביו לפני המינויים כאמור, הינם בגדר קשרים עסקיים זניחים כמשמעותם בתקנות החברות (עניינים שאינם מהווים זיקה), התשס"ז-2006.

1.3.9 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

- בחדש נובמבר 2013, פרסם המפקח תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) דמי ניהול, התשע"ג-2012 שאושר על ידי ועדת הכספים של הכנסת, אך טרם פורסם ברשומות (ועל כן טרם נכנס לתוקף) וכן טיטת הוראת שעה למשיכת כספים מחשבונות בעלי יתרה נמוכה. עניינן של התיקון לתקנות וטיטת הוראת השעה הוא קביעת דמי ניהול מינימליים לחשבונות בקופות גמל עם צבירה נמוכה. במסגרת התיקון לתקנות נקבע כי דמי הניהול המרביים עבור עמית שאינו מקבל קצבה בקופות גמל (בהתאם להגדרות המפורטות בהסדרה לעיל), יהיה הגבוה מבין החלופות הבאות: 1.05% מהיתרה הצבורה ו- 4% מההפקדה או 6 ש"ח לחודש מהיתרה הצבורה של חשבונות העמית בקופת הגמל (לפי ההגדרה שנקבעה). סכום זה יהיה צמוד למדד ויתעדכן ביום העסקים הראשון בכל שנה. מאחר ועמיתים בעלי צבירות נמוכות (פחות מ- 7,000 ש"ח) עלולים להיפגע כתוצאה מקביעת דמי ניהול מינימליים כאמור, מציע המפקח, במסגרת טיטת הוראת השעה, לאפשר משיכה של הכספים עד ליום 31 במרס 2015, בפטור ממש.
- בחדש אוגוסט 2013, פרסם המפקח הכרעה עקרונית בעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת (להלן: "ההכרעה"). במסגרת ההכרעה מורה המפקח לחברות מנהלות של קופות גמל אשר לא נתנו לעמיתיהם הודעה על הכוונה להעלות דמי ניהול בהתאם למתחייב בהסדר התחיקתי, להשיב לעמיתים דמי ניהול שנגבו ביתר, וזאת לגבי התקופה שתחילתה ביום 1 בינואר, 2006 וסיומה ביום 31 בדצמבר, 2009. ההכרעה כוללת הוראות פרטניות לעניין אופן ההתנהגות והניהול של החברה המנהלת בכל הקשור ליישום הכרעה זו, לרבות המועדים שיש לבצע את ההשבה ואופן ביצוע ההשבה. להערכת החברות המנהלות הבנות ליישום ההכרעה לא תהיינה השלכות מהותיות על התוצאות הכספיות של הקבוצה.
- בחדש אוגוסט 2013, פרסם המפקח חוזר בעניין מיקור חוץ בגופים מוסדיים. מטרת חוזר זה היא לקבוע כללים לשימוש במיקור חוץ בגופים מוסדיים. החוזר מגדיר מהו "מיקור חוץ" ומטיל חובה על גוף מוסדי לקבוע מדיניות לעניין הוצאת פעילות מהותית למיקור חוץ, וכן קובע הליכים להוצאת פעילות למיקור חוץ והוראות לגבי הסכמי מיקור חוץ. למען הסר ספק, החוזר מבהיר כי הוצאת פעילות למיקור חוץ אינה מסירה אחריות מהגוף המוסדי לקיום הוראות הדין והתחייבויותיו ללקוחותיו. תחילתו של החוזר מיום 1 ביולי 2014. לעניין תחולת הוראות החוזר נקבע כי החוזר יחול על הסכמים שנכרתו ביום פרסום החוזר ואילך או שיחודשו, ישונו או יורחבו אחרי יום פרסומו, אף אם נכרתו לפניו, ואולם שינוי מחיר בהסכם לא יחשב כשינוי הסכם קיים לעניין זה.
- בחדש אוגוסט 2013, פורסמו טיטת תקנות וחוזר לעניין פרסום ותוכן דוחות כספיים של חברות ביטוח. מטרת הטיטות כאמור, הינה שיפור מהימנות ורלוונטיות המידע הכספי, תוך הקדמת מועדי הפרסום של הדוחות הכספיים, כך שהציבור יוכל לקבל מידע עדכני ורלוונטי אודות המצב הכספי ותוצאות הפעילות של החברות באופן מהיר יותר, ובכך תגבר השקיפות ותשתפר יכולת קבלת ההחלטות של קוראי הדוחות.
- בחדש אוגוסט 2013 פרסם המפקח תיקון לחוזר בעניין עריכת תוכנית לביטוח סיעודי מחדש דצמבר 2012, כמפורט בסעיף 7.1.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי. במסגרת התיקון לחוזר הובהר כי הגדרת מקרה הביטוח הסיעודי תתייחס לאי יכולת ביצוע פעולות באופן מצטבר ולא רק באופן חלופי. כמו כן, נקבע כי בצירוף מבטוח לפוליסה שתקופת ההמתנה בה עולה על 180 ימים תתועד הצהרת המבוטח לפיה, ידוע לו שבמהלך תקופת ההמתנה לא יהיה זכאי לתגמולי ביטוח. תחילתו של החוזר המתקן נקבעה לחודש יוני 2014.
- בחדש אוגוסט 2013, פרסם המפקח חוזר שעניינו עריכת תכנית לביטוח מחלות קשות. החוזר כולל, בין היתר, עקרונות לניסוח הגדרות בתכניות ביטוח מחלות קשות (להלן לצורך פסקה זו: "תכנית") והנחיה לצורך התאמת ההגדרות בתכניות כאמור להגדרות רפואיות המקובלות כיום. החוזר מפרט רשימה מינימלית של מחלות, אשר תיכלל במסגרת תכנית כאמור. בחוזר נקבע כי על מבטח לבחון, לכל הפחות אחת

לשלוש שנים, את הצורך בעדכון הגדרת מחלה המפורטת בתכנית, בהתאם להגדרות רפואיות מקובלות ומקרים רפואיים חמורים של המחלה הקשה שהנם שכיחים וזאת תוך תיעוד מקורות המידע עליהם הסתמך בעת ההגדרה, ככל שהסתמך. כמו כן, נקבע כי על המבטח לפנות תוך 6 חודשים ממועד עדכון ההגדרות לכל מי שהיה מבוטח אצלו בתכנית ולאפשר לו לעבור לתכנית העדכנית בכפוף לתנאים שנקבעו בחוזר. בנוסף, נקבע כי על המבטח להציג באתר האינטרנט את רשימת המחלות הקשות בתכנית ואת מועד עדכונם. על מבטח להגיש עד למרס 2014 תכנית מעודכנת בהתאם להוראות חוזר זה ולהציג למבוטחים הקיימים בתכניות אפשרות להצטרף לתכנית המעודכנת בהתאם להוראות החוזר. הוראות החוזר יחולו החל מחודש יוני 2014 על כל תכנית שאחד הכיסויים העיקריים בה הינו פיצוי במקרה מחלה קשה.

- בחודש אוגוסט 2013, פורסמו חוזר בנושא התיישנות בחוזה ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי לנכות וכן עמדת הממונה - הבהרה ביחס לאי עמידה בחובת הגילוי הקבועה בהוראות החוזר. במסגרת החוזר נקבעו הוראות המסדירות טיפול בבקשות להארכת תקופת ההתיישנות בתביעות נכות מקום בו מצבו הרפואי של המבוטח אינו מאפשר בירור נכות במהלך תקופת ההתיישנות וכן הוראות לעניין גילוי שעל מבטח לתת בעניין זה. החוזר יחול החל מיום ה-1 בינואר 2014 על תכניות לביטוח נכות מתאונה, תאונות אישיות וכל תכנית אחרת הכוללת כיסוי ביטוחי לנכות, למעט תכנית לביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970, לביטוח אחריות, לאובדן כושר עבודה, לרבות נכות תמידית ומוחלטת ולנכות מקצועית. חובת הגילוי בפוליסת הביטוח ובדף פרטי הביטוח יחול על פוליסות שישווקו או יחודשו מה-1 בדצמבר 2014. בהתאם לעמדת הממונה אם מבטח לא יעמוד בחובת הגילוי שנקבעה בחוזר, יראו במבוטח כמי שביקש להאריך את תקופת ההתיישנות, בכפוף לנסיבות העניין.

- בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (להלן, לצורך פסקה זו: "התקנות") במקביל לפרסום חוזר גופים מוסדיים, אשר נכנסו לתוקף בחודש יולי 2012, ועניין כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, הכולל הוראות משלימות להוראות התקנות הנ"ל. החוזר כולל הוראות מפורטות בעניינים, אשר הועברו לקביעה לפי שיקול דעת הממונה כאמור, בין היתר, לעניין חריגה משיעור השקעה, השקעה בשותפות, בזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות, מתן הלוואות (לרבות לעמיתים), עסקה עם צד קשור ובאמצעותו והשקעה בצד קשור, וכן הוראות לגבי מסלול השקעה מתמחה, לרבות מסלול מחקה מדד. בחודש אוגוסט 2013, פרסם המפקח חוזר חדש (חלף החוזר שפורסם בשנת 2012), תוך ביצוע שינויים והבהרות בנושאים שנכללו בחוזר המקורי כמפורט לעיל.

- בחודש אוגוסט 2013, פרסם המפקח חוזר בנושא ניהול המשכיות עסקית בגופים מוסדיים. החוזר מתווה מסגרת פעולה מינימאלית לגוף מוסדי כדי לקיים המשכיות עסקית במצב חירום, ובכך מעדכן חוזרים קודמים בנושא זה. החוזר קובע מסגרת עבודה כללית לגוף מוסדי הכוללת דרישות אלו: (1) ניתוח סיכונים אליהם חשוף הגוף המוסדי בקרות תרחישים המוגדרים בחוזר, לרבות ניתוח תוצאות, השלכות ומשמעויות עסקיות על עבודה שוטפת ומוניטין; (2) קביעת יעדי שירות למצב חירום, בהתאם לניתוח הסיכונים ומשמעותם העסקית; (3) בניית תכנית להמשכיות עסקית בהתאם להוראות החוזר; (4) הטמעת התכנית להמשכיות עסקית בקרב עובדים וספקים חיצוניים מהותיים. בנוסף, קובע החוזר הוראות לגבי הסכמי התקשרות עם ספקים ונותני שירות חיצוניים מהותיים, וכן הוראות בדבר קביעת אתר חלופי.

- בחודש אוגוסט 2013, פרסם המפקח טיוטת עמדת ממונה בנושא פיצוי בכיסוי לניתוחים פרטיים בישראל. בהתאם לטיוטה החל ממועד פרסום העמדה, לא תאושר תכנית ביטוח המכסה ניתוחים פרטיים בישראל שתאפשר למבוטח לבחור בין שיפוי עלויות ניתוח על ידי המבטח לבין פיצוי כספי לניתוח שבוצע במסגרת תכנית לשירותי בריאות נוספים שמציעות קופות חולים ("שב"ן") או במערכת הציבורית. כמו כן, בהתאם לטיוטה, החל מ-1 בינואר 2014 ייאסר שיווקן של פוליסות מסוג זה. הסיבה לאיסור היא העובדה שלמבוטחים רבים בביטוח בריאות פרטי הכולל כיסוי לניתוחים יש גם כיסוי דומה מכח השב"ן. בפוליסות אלו, קיים סעיף שקובע כי אם

עלות הניתוח, כולה או חלקה, מומנה על ידי השב"ן או אם הניתוח בוצע במערכת הציבורית, המבוטח יקבל פיצוי כספי מחברת הביטוח. במצב זה, לטענת הפיקוח, לעיתים לגורם המממן עשוי להיות אינטרס שהמבוטח יבצע את הניתוח באמצעות גורם אחר והוא גם עלול, לפי טענת הפיקוח להטות מבוטח לבחור מבצע ניתוח שלא משיקולי בריאות, אלא משיקולים כספיים. ההערכה היא כי בעקבות איסור שיווק של פוליסות כאמור תפחת האטרקטיביות של תכניות הביטוח המכסות ניתוחים פרטיים בישראל וזאת עקב הפגיעה בחופש הבחירה והגמישות של המבוטחים לבחירת הגורם המבצע והעלאה בתעריף הפרמיה לביטוח.

- בחודש אוגוסט 2013, פורסם חוק ההסדרים לשנים 2013-2014 ובו תיקונים עקיפים לחוקים שונים. במסגרת תיקון לחוק הביטוח הלאומי נקבע הסדר שיחייב מבטח של מזיק שחויב בתשלום לנפגע והיה רשאי לנכות או ניכה מהתשלום סכומים המגיעים לנפגע מהמוסד לביטוח לאומי (גמלת ביטוח לאומי), לדווח על אותם סכומים, תוך 60 ימים ממועד ביצוע הניכוי או מיום כריתת הסכם פשרה או מיום מתן פסק דין, לפי המוקדם. ככל שלא תקום החובה במועד, תקופת ההתיישנות בגין תביעת שיבוב של המוסד לביטוח לאומי תחל להימנות מיום קבלת הדיווח או מהיום בו נודע למוסד על ההליכים בין הנפגע למבטח, לפי המוקדם, ובלבד שתקופת ההתיישנות לא תחרוג מ-15 שנה מיום קרות המקרה שחייב את המוסד לביטוח לאומי לשלם את גמלת הביטוח הלאומי. להערכת החברה, יישום ההסדר צפוי להשפיע על תשלומים למוסד לביטוח לאומי ולהגדילם, ואולם בשלב ראשוני זה, לא ניתן להעריך במדויק את השלכותיו והיקף השפעתו.

- בחודש יולי 2013, פרסם המפקח מסמך עקרונות וקיום מנחים להנהגת תוכניות ביטוח. במסמך זה מפורטים מספר עקרונות שמטרתם להנחות את המבטח בעת ניסוח תכנית ביטוח, כך שהתוכנית תהיה פשוטה ובהירה, ולא תכלול תנאים שהוגדרו על ידו כעשויים להיות מקפחים ותכלול כיסוי שהנו בעל משמעות. בנספח למסמך זה מופיעה רשימה של נהגים שחזקה שראוי לכלולם בתכנית הביטוח ורשימה של נהגים בלתי ראויים אשר אין לכלול בתכנית הביטוח, תוך קביעה כי יראו תכנית ביטוח שאינה עומדת בכללים האמורים, ככזו שהמפקח התנגד לשילוב אותם תנאים שאינם עומדים בכללים בתכנית ובמקרה של שילוב נוהג בלתי ראוי מבטח אף לא יוכל להסתמך עליו או לממשו. בגין ההפרה יהיה רשאי המפקח להטיל עצום כספי. המסמך יחול על תכניות ביטוח שישווקו לראשונה החל מיום ה-1 בדצמבר 2013 (להלן: "המועד הקובע"). לעניין מסמך זה תכנית ביטוח קבוצתי שהונהגה בתקופת ביטוח קודמת אצל מבטח אחר לא תחשב כתכנית ששווקה לראשונה במועד זה. בכל הנוגע לתכניות המשווקות על ידי החברה בטרם המועד הקובע נקבעו הוראות מעבר לתחולת מסמך הקווים המנחים.

- בחודש יולי 2013, פרסם המפקח תיקון לחוזר בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי. על פי התיקון, על הגופים המוסדיים לצרף הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח החל מתקופת הדיווח הראשונה שבגינה נשלח הדוח לעמית או למבוטח במתכונתו החדשה, בהתאם להוראות המפקח לעניין זה, במקום החל מיום 31 בדצמבר 2012.

- בחודש יוני 2013, פורסם דוח ביניים של הוועדה לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות. עניינו של הדוח הוא בניסיון להסדיר רגולטורית את שוק ההלוואות המתואמות הניתנות על ידי גופים מוסדיים. יצויין, כי בשלב זה פנתה הוועדה לציבור לקבלת תגובות הנוגעות להמלצות הכלולות בדוח והיא תיתן את דעתה לתגובות שיוגשו בגיבוש המלצותיה לדוח הסופי.

- בחודש יוני 2013, פרסמה רשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") טיוטת הנחיה בנושא הגילוי בדבר מדיניות תגמול ותנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה. טיוטת ההנחיה מתייחסת לגילוי הנדרש בדבר הליכי האישור המתחייבים מתיקון 20 לחוק החברות (שעניינו תנאי כהונה והעסקה בחברות ציבוריות ובחברות איגרות חוב). חוק ניירות ערך והתקנות שהותקנו מכוחו מחילים על חברות, בין היתר, חובות גילוי בקשר עם תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בחברה. מטרת ההנחיה המוצעת הינן: (1) להתאים את חובות הגילוי האמורות לחובות שהוטלו על חברות במסגרת תיקון 20;

(2) להסדיר את פרטי הגילוי שחברות תידרשנה לכלול בזימוני אסיפות בעלי מניות לצורך אישור מדיניות תגמול או אישור תנאי כהונה והעסקה של נושא משרה מקום שאישור כאמור נדרש לפי תיקון 20, באופן שבפני בעלי המניות יעמוד מלוא המידע הנדרש לצורך קבלת החלטה; (3) להסדיר את הגילוי הנדרש מחברות בדבר אישור תנאי כהונה של נושאי משרה בהתאם להליכים שנקבעו בתיקון 20, גם מקום בו לא נדרש אישורה של אסיפת בעלי המניות. לעניין מדיניות התגמול של החברה ראה סעיף 1.2.3 לעיל.

- הממונה על שוק ההון, החל בתהליך של ריכוז של הוראות הרגולציה מטעמו בספר ("קודקס") סדור ומקיף המכונה "החוזר המאוחד", שמטרתו לסייע בהתמצאות בהנחיות הרגולציה השונות ואשר יחליף את מערכת החוזרים הקיימת שבתוקף. הקודקס יורכב משני חלקים, חלק אחד לגופים המוסדיים וחלק נוסף לסוכני הביטוח, משווקים ויועצים פנסיונים. מפאת מורכבות החוזר המאוחד הנוגע לגופים מוסדיים, פרקים שונים ישולבו בו בשלבים. בחודש יוני 2013, פרסם המפקח נוסח סופי של פרק "הוראות לחוזה ביטוח כללי" וכן מסמך מבוא לחוזר המאוחד כולו, הכולל הוראות תחילה ותחולה שונות לכלל פרקי הקודקס שפורסמו ושיפורסמו בעתיד. בחודש יולי 2013 פרסם המפקח נוסח סופי של פרק נוסף בחוזר המאוחד שעניינו "ניהול נכסי השקעה והעמדת אשראי אגב השקעות". מועד כניסתו לתוקף של החוזר המאוחד ושל הפרקים שפורסמו כאמור, הוא ביום 1 בינואר 2014, והוראות חדשות של המפקח, לרבות תיקונים של הוראות קיימות, החל ממועד זה יפורסמו במסגרת החוזר המאוחד. בחודש אוגוסט 2013, פרסם הממונה נוסח עדכני למסמך המבוא לחוזר המאוחד, המגדיר ומבהיר את היחס בין הוראות החוזר המאוחד להוראות חוזרי המקור אשר ישולבו בחוזר המאוחד, ובכלל זה לעניין הוראות התחילה והתחולה של אותן הוראות וכן למקרים בהן תתגלה אי התאמה בין משמעות הוראות החוזר המאוחד להוראות חוזרי המקור ותוך הבהרה כי בצירוף ההכרעות העקרוניות ועמדות הממונה לחוזר המאוחד בכדי לשנות את מעמדן המשפטי המקורי.

1.4 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

1.4.1 התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

האינדיקטורים המאקרו כלכליים שהתפרסמו במהלך החודשים האחרונים, מעידים, כי הפעילות הכלכלית במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 התפתחה בקצב מתון. האומדן המעודכן לצמיחה הצפויה לשנת 2013 עומד על 3.6%, ועל 2.6% בניכוי השפעת הזרמת הגז מקידוח "תמר". בבחינת סעיפי התוצר השונים קל להבחין כי קצב הצמיחה של המשק הושפע מחד מחולשת ההשקעות במשק ומחולשת היצוא בעוד שמצבו של הצרכן הפרטי נותר איתן. יחד עם זאת, נתונים מקרו כלכליים שפורסמו לאחרונה מעלים חשש שמגמה זו תשתנה לרעה כבר ברבעונים הקרובים וכי בנוסף להמשך קיפאון בביקושים העולמיים תתרחש האטה גם בצריכה הפרטית בעקבות צעדי הממשלה האחרונים ובעיקר כתוצאה מהעלאות המסים שנקבעו ועלולים להוביל את משקי הבית להקטין את ביקושיהם. על פי הערכות בנק ישראל, צעדי הממשלה צפויים למתן את הצמיחה בשנת 2014 בכ- 0.7% לעומת האומדנים לצמיחה שחושבו לפני צעדים אלו.

על אף ההתמתנות בקצב הצמיחה במשק הישראלי, שיעור האבטלה עמד, נכון לחודש ספטמבר 2013, על שיעור (מנוכה עונתיות) של כ- 6.0%, לעומת שיעור של כ- 6.6% ברבעון הראשון. יצוין, שלשיעורי התעסוקה ולרמות השכר ישנה השפעה בעיקר על היקף הפרמיות בתחום החיסכון ארוך טווח ועלולה להיות להם השפעה על היקפי הפדיונות בתחום החיסכון ארוך הטווח.

האינפלציה בתקופה הנסקרת הייתה נמוכה ונראה כי התמתנות הביקושים במשק תרמה להאטה. ב- 12 החודשים שהסתיימו בסוף חודש ספטמבר 2013, עלה מדד המחירים לצרכן בכ- 1.3%, על אף העלאת שיעור המע"מ בחודש יוני 2013.

קצב עליית מחירי הדיירות, הנמדד על פי סקר מחירי הדיירות של הלמ"ס ואינו נכלל במדד המחירים לצרכן, עמד ב- 12 החודשים שהסתיימו בחודש אוגוסט 2013 על שיעור של כ- 9.3%. נראה, כי הצעדים בהם נקט בנק ישראל להגבלת המשכנתאות אינם מצליחים להשפיע משמעותית על היקף המשכנתאות בחודשים האחרונים, לעומת הממוצע החודשי

בשנה האחרונה. כמו כן, שכר הדירה שנמדד במדד המחירים המשיך לעלות בקצב של כ- 2.7% ב- 12 החודשים שהסתיימו בסוף ספטמבר 2013.

המדיניות המוניטרית של בנק ישראל הגיבה להמשך הפעילות המתונה באופן מדוד, כאשר שיעור הריבית במשק נשמר במהלך הרבעון הראשון של שנת 2013 על שיעור של 1.75%, אולם ירד בהדרגה עד לשיעור של 1%, בסוף הרבעון השלישי של שנת 2013. בנוסף, ולנוכח התמשכות מגמת הייסוף של השקל, על רקע תחילת הפקת הגז ממאגר "תמר", הפחתת הריבית על ידי בנקים מרכזיים רבים, ההקלה הכמותית במשקים מובילים בעולם והעדכון כלפי מטה בתחזיות הצמיחה העולמיות, החליט בנק ישראל לרכוש מט"ח כדי לקזז את ההשפעה של הפקת הגז על שער החליפין.

נתוני ביצוע התקציב והכנסות ממסים מצביעים על שיפור דרמטי בתמונה הפיסקאלית. לפי הנתונים, במהלך 12 החודשים שהסתיימו בסוף הרבעון השלישי של שנת 2013 הסתכם הגירעון הממשלתי המצטבר בכ- 32.9 מיליארד ש"ח (כ- 3.2% תוצר מקומי גולמי על פי הגדרות המדידה החדשות של התוצר על ידי הלמ"ס) לעומת יעד גירעון של כ- 4.65% תמ"ג (כ-45.6 מיליארד ש"ח).

יצוין, שבמהלך התקופה הנסקרת אושרה תוכנית כלכלית חדשה לשנים 2013-2014 אשר כללה צעדים להם עשויה להיות השפעה על הקבוצה כדלקמן (ראה גם ביאור 8 לדוחות הכספיים):

- העלאת שיעור מס החברות, החל משנת 2014, ב- 1.5%, לשיעור של 26.5%.
- העלאת שיעור המע"מ, החל מחודש יוני 2013, ב- 1%, לשיעור של 18%.
- שינוי ברירת המחדל, באופן שכספי הפיצויים של הפורש מעבודתו ייועדו למטרת קצבה, אלא אם כן הודיע הפורש אחרת. על פי ההצעה, משיכת כספי פיצויים על ידי יחיד שלא בדרך של קצבה ושלא תוך 3 חודשים מיום פרישתו מעבודה/פטירתו יחויבו בשיעור המס השולי שהיה חל על העובד ביום פרישתו/פטירתו.

הכלכלה העולמית הציגה תמונה מקרו-כלכלית מעורבת במהלך התקופה הנסקרת.

הכלכלה האמריקאית המשיכה, ככל הנראה, להתאושש, כאשר חל גידול מתון בענפי הדיור והבנייה ופעילות הייצור. מנגד, נרשמה האטה בפעילות מגזר השירותים וצמיחה איטית מהצפוי במכירות הקמעונאיות.

עם סיום הרבעון השלישי של שנת 2013, גברו החששות ממשבר פיסקלי בארה"ב, על רקע אי הצלחת הממשל לאשר בהצבעה בקונגרס את חוק התקציב, מה שהביא להשבתת מוסדות הממשל. היעדר הסכמה בין רפובליקנים ודמוקרטים על העלאת המגבלה על תקרת החוב הממשלתי – גרם לארה"ב להלך על חבל דק אשר היה עלול להסתיים בחדלות פירעון של הממשל על האג"ח הממשלתי. בסופו של דבר, הצדדים הגיעו ברוגע האחרון להסכמה זמנית, כאשר על פי המתווה המוסכם תוך שלושה חודשים הצדדים יצטרכו להתדיין בשנית, וליישב את חילוקי הדעות ביניהם.

על רקע התפתחויות אלו, ועל רקע העלייה שהתרחשה בתשואות האג"ח וריבית המשכנתאות מאז אותתת ה-FED על האפשרות לתחילת צמצום הדרגתי של רכישות האג"ח (tapering), החליט ה-FED לדחות את תחילת התהליך עד שיצטברו עדויות נוספות להתבססות השיפור בפעילות הכלכלית.

באירופה נמשכה ההאטה, כאשר לאחר 6 רבעונים רצופים של צמיחה שלילית דווח על רבעון ראשון עם צמיחה חיובית צנועה. במקביל, שיעור האבטלה באירופה גדל לכ- 12.2%. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2013 הופחת דירוג האשראי של איטליה וצרפת, ואי ודאות פוליטית באיטליה, פורטוגל וספרד הקשתה על ההתאוששות בגוש האירו.

תחזית הצמיחה ליפן ל- 2013 עלתה ב- 0.5 נק' אחוז, וככל הנראה היא משקפת אמון של המשקיעים בצעדים המרחיבים שונקטו שם. במשקים המתעוררים ההאטה בקצב הצמיחה החרیפה כאשר בסין התגברו הסימנים להאטת הצמיחה. לפי סקירות כלכליות שונות שפורסמו לאחרונה, התאוששות הכלכלה העולמית צפויה להתייצב השנה ולהתגבר בשנת 2014, אך צפויה שונות בין המשקים השונים. לפי סקירות אלה, הסיכונים המרכזיים, הגם שהם נחלשו במקצת, נותרו: הידרדרות פיסקלית ו/או בנקאית מחודשת באירופה, האטה

חריפה מהצפוי בסין, ולאחרונה - סיכון גובר בשווקים עקב נסיגה אפשרית מתוכניות הרחבה, היות שזו עלולה לערער את היציבות הפיננסית בחלק מהמשקים ואולי גם את המשך התאוששות הכלכלה הגלובלית. סביבת האינפלציה העולמית הוסיפה להתמתן, בעיקר בשווקים המתעוררים. על רקע התמונה הכלכלית, בנקים מרכזיים רבים המשיכו במדיניות מוניטרית מרחיבה.

1.4.2 שוקי האג"ח והמניות

תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, התאפיינו במגמה חיובית בשווקים הפיננסיים. במהלך התקופה הנסקרת עלה מדד ת"א 25 בשיעור של כ- 6.7%, כאשר מדד ת"א 100 עלה בשיעור של כ- 8.9%. מדד ת"א 75 עלה בשיעור של כ- 19.3% ומדד היתר 50 בלט לחיוב עם עליה בשיעור של כ- 37%.

גם שווקי המניות בעולם הציגו מתחילת שנת 2013 עליות שערים. בארה"ב, מדד ה-S&P עלה במהלך התקופה הנסקרת בשיעור של כ- 17.9%, מדד הדאו ג'ונס עלה בשיעור של כ- 15.5% ומדד הנאסד"ק עלה בשיעור של כ- 24.9%. באירופה, מדד הדאקס הגרמני, עלה במהלך התקופה הנסקרת, בשיעור של כ- 12.9%, מדד הקאק הצרפתי עלה בשיעור של כ- 13.8% ומדד הפוטסי האנגלי עלה בשיעור של כ- 9.6%.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, עלו מדד התל בונד 20 ומדד תל בונד 40 בשיעורים של כ- 4.7% ובכ- 5.8%, בהתאמה. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בשיעור של כ- 1.4% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בשיעור של כ- 2.7%.

בסיכום התקופה הנסקרת, יוסף השקל בשיעור של כ- 5.2% לעומת שערו היציג של הדולר ובשיעור של כ- 3% מול שערו היציג של האירו. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו בסוף ספטמבר 2013, בכ- 79.9 מיליארדי דולר לעומת סך של כ- 75.9 מיליארדי דולר, בסוף דצמבר 2012.

1.4.3 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

מינויה של ד"ר קרנית פלוג כנגידת בנק ישראל צפוי להמשיך את המדיניות בה נקט הבנק בשנים האחרונות ולאפשר, כל עוד לא קיימים לחצים אינפלציוניים משמעותיים במשק הישראלי, מדיניות מוניטארית מרחיבה.

על רקע ההאטה באירופה, הודיע נשיא ה- ECB על הורדת הריבית על האירו ברבע אחוז ל- 0.25% ואף הצהיר שהריבית בגוש האירו תישאר נמוכה לפרק זמן ארוך וכי הוא מחויב להשתמש בכל האמצעים שעומדים לרשותו על מנת לייצב את גוש האירו.

2. המצב הכספי

2.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

2.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	30 בספטמבר 2013	30 בספטמבר 2012	31 בדצמבר 2012
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	15,519,811	13,167,053	13,772,582
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	15,534,877	14,752,178	15,288,869
נכסים אחרים	6,190,040	5,807,956	5,745,850
סך כל הנכסים	37,244,728	33,727,187	34,807,301
הון עצמי התחייבויות:	2,981,359	2,484,741	2,626,859
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	15,628,114	15,039,862	15,068,401
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)	15,365,050	12,973,474	13,720,390
התחייבויות פיננסיות	1,597,002	1,862,237	1,806,085
התחייבויות אחרות	1,673,203	1,366,873	1,585,566
סך כל ההון וההתחייבויות	37,244,728	33,727,187	34,807,301

(* חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות).

סך הנכסים של החברה נכון ליום 30 בספטמבר, 2013 הסתכם לסך של כ- 37,245 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 34,807 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2012. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו ומתוספת התשואה על הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות השערים בשוקי ההון.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 30 בספטמבר, 2013 הסתכם לסך של כ- 34,263 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 32,180 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2012. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח ומתוספת תשואה בגין התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

נכסים המנוהלים עבור מבטחים ועמיתים בקבוצה

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		במליוני ש"ח
2012	% שינוי	2012	2013	
13,773	17.9%	13,167	15,520	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה
60,874	19.5%	57,855	69,114	עבור עמיתי קופות גמל וקרנות פנסיה
8,084	62.6%	7,127	11,591	עבור לקוחות קרנות נאמנות וניהול תיקים
82,731	23.1%	78,149	96,225	סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבטחים ועמיתים בקבוצה* (*העמיתים בקבוצה)

(* הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה, קופות הגמל (למעט קופות גמל מבטיחות תשואה), קרנות הנאמנות וניהול התיקים.

(** הנכסים המנוהלים בתאגידים בבעלות מנורה מבטחים פיננסים, מסתכמים נכון למועד המאזן, בכ- 26,712 מיליוני ש"ח.

2.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 30 בספטמבר 2013, הסתכם ב-2,971 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 2,617 מיליוני ש"ח, נכון ליום 31 בדצמבר, 2012. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח כולל בתקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה בסך של כ- 354 מיליוני ש"ח.

לעניין חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 9.1 להלן.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון"), החלות על המבטחים בקבוצה, למנורה מבטחים ביטוח ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 313 מיליוני ש"ח וכ- 103 מיליוני ש"ח, בהתאמה. בנוסף, סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם במנורה מבטחים ביטוח ובשומרה, כנגד עודפי הון, בהתאם להוראות המפקח אשר מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח וכ- 21 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

להלן פירוט דרישות ההון וההון הקיים בחברות המנהלות בקבוצה:

1. **במנורה מבטחים פנסיה** - דרישת ההון המלאה, נכון לתאריך הדוח, עומדת על סך של כ- 100 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים, נכון לתאריך הדוח ובהנחת יישום מלוא דרישות ההון, למנורה מבטחים פנסיה עודפי הון בסך של כ- 77 מיליוני ש"ח.
2. **במנורה מבטחים גמל** - דרישת ההון המלאה, נכון לתאריך הדוח, עומדת על סך של כ- 27 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים, נכון לתאריך הדוח, ובהנחת יישום מלוא דרישות ההון, למנורה מבטחים גמל עודפי הון בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח.
3. **במנורה מבטחים מהנדסים** - דרישת ההון המלאה, נכון לתאריך הדוח, עומדת על סך של 10 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים, נכון לתאריך הדוח, ובהנחת יישום מלוא דרישות ההון, למנורה מבטחים מהנדסים עודפי הון בסך של כמיליון ש"ח. לאחר תאריך הדיווח הכריז דירקטוריון מנורה מהנדסים על חלוקת דיבידנד בסך כמיליון ש"ח.

לחברה חברות בנות נוספות אשר חלות עליהן הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להלן, לפי העניין (ראה גם באור 5 לדוחות הכספיים).

3. תוצאות הפעילות

3.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
4,650,936	10.2%	1,168,464	1,287,570	9.5%	3,437,726	3,763,377	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,788,912	11.0%	944,346	1,048,101	10.0%	2,794,310	3,073,404	פרמיות שהורווחו בשייר
2,401,573	(1.1%)	894,265	884,297	17.8%	1,720,771	2,027,746	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
618,409	30.9%	153,735	201,308	27.2%	445,415	566,445	הכנסות מדמי ניהול
208,552	11.9%	52,364	58,594	11.0%	156,273	173,513	הכנסות מעמלות
518	97.2%	149	294	50.4%	502	755	הכנסות אחרות
4,863,323	11.9%	1,379,877	1,544,504	8.8%	3,496,685	3,803,130	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,019,940	5.0%	266,835	280,288	8.1%	763,420	825,556	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
676,983	5.3%	167,935	176,783	5.1%	507,998	533,965	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
127,440	13.1%	39,499	44,660	(5.9%)	112,557	105,955	הוצאות מימון
23,745	1125.9%	2,607	31,960	542.1%	5,498	35,304	חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
354,023	(7.8%)	193,320	178,319	151.4%	242,109	608,561	רווח לפני מיסים על הכנסה
78,283	(22.2%)	72,077	56,071	357.1%	46,249	211,396	מיסים על הכנסה
275,740	0.8%	121,243	122,248	102.8%	195,860	397,165	רווח לתקופה
417,437	(29.0%)	178,975	127,058	28.8%	276,244	355,688	רווח כולל

3.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
970,048	13.4%	243,000	275,625	10.7%	713,268	789,699	רכב רכוש
678,335	10.7%	170,746	189,093	8.3%	500,170	541,764	רכב חובה ענפי רכוש ואחרים
544,839	6.9%	140,374	150,006	4.5%	419,331	438,352	ענפי חבויות אחרים
252,171	7.1%	66,499	71,251	7.8%	193,007	208,150	סך תחום ביטוח כללי
2,445,393	10.5%	620,619	685,976	8.3%	1,825,776	1,977,965	תחום ביטוח חיים וחיסכון
1,777,963	7.7%	441,183	475,109	9.6%	1,300,633	1,426,124	ארוך טווח תחום בריאות
427,580	18.6%	106,662	126,485	15.4%	311,317	359,288	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו
4,650,936	10.2%	1,168,464	1,287,570	9.5%	3,437,726	3,763,377	

ההכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 3,763 מיליוני ש"ח לעומת 3,438 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 9%. ההכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 1,288 מיליוני ש"ח לעומת 1,168 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%.

הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח כוללות סך של 1,426 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח המהווים שיעור של כ- 38% מסך כל הפרמיות שהורווחו, סך של 1,978 מיליוני ש"ח בביטוח כללי המהווים שיעור של כ- 52% מסך כל הפרמיות שהורווחו וסך של 359 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות המהווים שיעור של כ- 10% מסך כל הפרמיות שהורווחו (בדומה לשיעורים בתקופה המקבילה אשתקד).

הפרמיות שהורווחו ברבעון השלישי של השנה כוללות סך של 475 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח המהווים שיעור של כ- 37% מסך כל הפרמיות שהורווחו, סך של 686 מיליוני ש"ח בביטוח כללי המהווים שיעור של כ- 53% מסך כל הפרמיות שהורווחו וסך של 127 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות המהווים שיעור של כ- 10% מסך כל הפרמיות שהורווחו (בדומה לשיעורים בתקופה המקבילה אשתקד).

להסברים בדבר השינוי בפרמיות ביטוח שהורווחו ברוטו, בתחומי הפעילות ראה סעיף 3.4 להלן.

3.3 תוצאות הפעילות בתקופת הדוח

רווח מתחומי פעילות:

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
							רווח מתחומי הפעילות לפני מס:
62,962	19.4%	44,529	53,174	256.1%	63,647	226,661	רווח מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
64,792	(78.3%)	63,921	13,899	(64.8%)	58,136	20,461	רווח מביטוח בריאות
216,636	(4.0%)	77,310	74,200	74.7%	160,296	279,997	רווח מביטוח כללי
							סך רווח לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
344,390	(23.9%)	185,760	141,273	86.9%	282,079	527,119	רווח (הפסד) לפני מס מאחריים (שלא נכללו בתחומים)*
9,633	390.0%	7,560	37,046		(39,970)	81,442	סה"כ רווח לפני מס
354,023	(7.8%)	193,320	178,319	151.4%	242,109	608,561	מיסים על הכנסה
78,283	(22.2%)	72,077	56,071	357.1%	46,249	211,396	רווח נקי
275,740	0.8%	121,243	122,248	102.8%	195,860	397,165	מיחוס ל:
							בעלי מניות בחברה
274,090	0.8%	120,864	121,775	103.3%	194,669	395,742	זכויות מיעוט
1,650	24.8%	379	473	19.5%	1,191	1,423	רווח נקי
275,740	0.8%	121,243	122,248	102.8%	195,860	397,165	

(* כולל בעיקר, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כמגזר פעילות, הכנסות מהשקעות והוצאות מימון שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

רווח כולל מתחומי פעילות:

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
							רווח כולל מתחומי הפעילות לפני מס:
							רווח כולל מביטוח חיים וחסכון
131,587	(16.4%)	65,484	54,749	123.0%	92,362	205,964	ארוך טווח
82,593	(79.7%)	69,566	14,117	(77.3%)	65,692	14,926	רווח כולל מביטוח בריאות
317,480	(37.4%)	122,955	76,918	15.1%	220,790	254,038	רווח כולל מביטוח כללי
							סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
531,660	(43.5%)	258,005	145,784	25.4%	378,844	474,928	רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*
43,867	72.9%	25,938	44,837		(10,991)	76,363	
575,527	(32.9%)	283,943	190,621	49.9%	367,853	551,291	סה"כ רווח כולל לפני מס מיסים על הכנסה
158,090	(39.4%)	104,968	63,563	113.5%	91,609	195,603	רווח כולל
417,437	(29.0%)	178,975	127,058	28.8%	276,244	355,688	מיוחס ל:
							בעלי מניות בחברה
415,787	(29.1%)	178,596	126,585	28.8%	275,053	354,265	זכויות מיעוט
1,650	24.8%	379	473	19.5%	1,191	1,423	רווח כולל
417,437	(29.0%)	178,975	127,058	28.8%	276,244	355,688	

(* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

הרווח הנקי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 397 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי שהסתכם בכ- 196 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 122 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי בסך של כ- 121 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל, המורכב מהרווח הנקי בתוספת השינוי נטו בקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה ושינויים אחרים המשפיעים על ההון העצמי, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 356 מיליוני ש"ח לעומת הרווח כולל בסך של כ- 276 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל בתקופת הדוח נובע בעיקר מהגורמים הבאים: גידול בפרמיות שהורווחו תוך שיפור חיתומי, ועדכוני התחייבויות (לרבות עדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים) בגין חוזי ביטוח. לעניין עדכון הערכות האקטואריות בתחום רכב חובה, ראה באור 2 לדוחות הכספיים. כמו כן, הגידול ברווח הכולל נובע מגידול בדמי הניהול, ובפרט מדמי הניהול המשתנים בגין תיק ההשקעות תלוי התשואה בביטוח חיים. מנגד, חלה עלייה בהוצאות עמלות ושיווק והוצאות הנהלה וכלליות.

עוד יצוין, כי בתקופה המקבילה אשתקד בוצעה הפרשה בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח, לפני מסים על הכנסה (ובסך של כ- 34 מיליוני ש"ח, אחרי מסים על הכנסה), בגין עדכון ההתחייבות לתשלום גמלה בעתיד על רקע נייר העמדה שפרסם המפקח ובו, בין היתר, התייחסות לתוחלת חיים של מקבלי קצבה וכן להסתברות שמבוטחים קיימים שיגיעו לגיל פרישה יבקשו לקבל קצבה

במובחן מתשלום הונו. כמו כן, בוצעה בתקופה המקבילה אשתקד הפרשה בגין ירידת ערך מוניטין בפעילות קרנות הנאמנות שבניהול הקבוצה בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, לאחר מסים על הכנסה. בנוסף, בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מהשלמת עסקת רכישת הבנק לפיתוח התעשייה ומיזוגו למנורה מבטחים ביטוח, נרשמו הכנסות מיסים בסך של כ- 54 מיליוני ש"ח וכתוצאה מחתימה על שני הסכמים במקביל עם מבטחי משנה של מנורה ביטוח גדל הרווח, באופן חד פעמי, בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח לפני מס (ובסך של כ- 32 מיליוני ש"ח לאחר מס).

הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 127 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 179 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון ברווח הכולל ברבעון השלישי של השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מקיטון ברווח הכולל בביטוח כללי, בעיקר בענף רכב חובה, ובשל רווח חד פעמי בתחום הבריאות, ברבעון המקביל אשתקד, בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח לפני מס (ובסך של כ- 32 מיליוני ש"ח לאחר מס), כתוצאה מחתימה על שני הסכמים במקביל עם מבטחי משנה של מנורה ביטוח.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 206 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 92 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 55 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 65 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.4.1 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 254 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 221 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 77 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 123 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 3.4.2 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 15 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על הכנסה, בסך של כ- 66 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 14 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 70 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 3.4.3 להלן.

הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 76 מיליוני ש"ח לעומת הפסד בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע בעיקר מעליית ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליית שיערים בשוק ההון המקומי והעולמי, אשר גרמה לעלייה בהכנסות מהשקעות, וכן מגידול בחלק החברה ברווחי חברות כלולות ובפרט כתוצאה מביצוע מימון מחדש לנכס בברטוניה (ראה סעיף 1.2.2 לעיל), וכן מהפחתת ערך מוניטין בפעילות קרנות הנאמנות שבניהול הקבוצה שבוצעה בתקופה המקבילה אשתקד (לפרטים נוספים, ראה סעיף 3.4.4 להלן). הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 45 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגידול ברווחי חברות כלולות ובפרט כתוצאה מביצוע מימון מחדש לנכס בברטוניה כנ"ל.

3.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

3.4.1 תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
1,777,963	7.7%	441,183	475,109	9.6%	1,300,633	1,426,124	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,025,431	(4.3%)	786,270	752,667	14.4%	1,445,459	1,653,246	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול
558,537	32.6%	138,643	183,886	28.7%	400,798	515,993	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
36,209	(26.3%)	9,554	7,037	(18.9%)	26,111	21,170	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
62,962	19.4%	44,529	53,174	256.1%	63,647	226,661	רווח לפני מס
131,587	(16.4%)	65,484	54,749	123.0%	92,362	205,964	רווח כולל לפני מס

בתקופת הדוח, נרשם רווח כולל לפני מס בתחום חסכון ארוך טווח בסך של כ- 206 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 92 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח נובע מעלייה ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 117 מיליוני ש"ח, מירידה ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 2 מיליון ש"ח ומירידה ברווח מפעילות הגמל בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה להלן. ברבעון השלישי של השנה נרשם רווח כולל לפני מס בסך של כ- 55 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 65 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות פעילות ביטוח חיים

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
1,777,963	7.7%	441,183	475,109	9.6%	1,300,633	1,426,124	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,718,699	(8%)	687,149	632,296	17.2%	1,178,644	1,381,556	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול
117,407	149.5%	25,723	64,181	125.8%	74,980	169,282	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
35,435	(26.9%)	9,317	6,813	(19.4%)	25,579	20,619	עמלות והוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
3,193,244	2.2%	999,084	1,020,647	11.2%	2,190,633	2,435,329	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
277,653	(2.4%)	74,907	73,095	5.8%	216,124	228,691	רווח (הפסד) לפני מס
210,870	(3.5%)	56,095	54,122	1.8%	158,901	161,778	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הפרמיות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 1,426 מיליוני ש"ח, לעומת 1,301 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 10%. ברבעון השלישי של השנה הסתכמו הפרמיות בביטוח חיים בכ- 475 מיליוני ש"ח לעומת 441 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%. עיקר הגידול נובע מגידול בגביית דמי ביטוח בגין פוליסות ביטוח מנהלים שהופקו החל משנת 2004.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 543 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 225 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של השנה התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 206 מיליוני ש"ח לעומת כ- 58 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 408 מיליוני ש"ח לעומת כ- 420 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת הינו כ- 3% בתקופת הדוח לעומת כ- 3.5%, בתקופה המקבילה אשתקד. הפדיונות ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 131 מיליוני ש"ח לעומת כ- 134 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת ברבעון הינו כ- 2.9% בתקופת הדוח לעומת כ- 3.3%, בתקופה המקבילה אשתקד. פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב ביטוח) הסתכמו בכ- 179 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 224 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד וברבעון השלישי של השנה בסך של כ- 51 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 86 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 117 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 0.4 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים בתקופת הדוח נובע בעיקרו מגידול בדמי הניהול, ובפרט מדמי הניהול המשתנים בגין תיק ההשקעות תלוי התשואה בביטוח חיים, מעדכוני התחייבויות (לרבות עדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים) בגין חוזי ביטוח ומנגד מירידה במרווח הפיננסי בהשוואה למרווח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד ומגידול בהוצאות עמלות ושיווק והוצאות הנהלה וכלליות הנובע מגידול בתיק הלקוחות. בנוסף, בתקופה המקבילה

אשתקד בוצעה הפרשה בגין עדכון ההתחייבות לתשלום גמלה בעתיד כנזכר בסעיף 3.3 לעיל.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 23 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 33 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים ברבעון השלישי נובע בעיקרו מעדכוני התחייבויות בגין חוזי ביטוח (לרבות עדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים), מירידה במרווח הפיננסי בהשוואה למרווח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד, ומנגד מגידול בדמי הניהול, ובפרט מדמי הניהול המשתנים בגין תיק ההשקעות תלוי התשואה בביטוח חיים.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 בספטמבר, 2013 הסתכמו בסך של כ- 15,309 מיליוני ש"ח, בהשוואה לסך של כ- 13,662 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, גידול של כ- 12%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח וכן מהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות ופירעונות של אותן פוליסות.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות תלויות תשואה:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')

1-12/2012	7-9/2012	7-9/2013	1-9/2012	1-9/2013	
10.80%	4.63%	2.34%	5.93%	6.05%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
9.97%	4.46%	1.86%	5.45%	4.73%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
12.39%	5.53%	3.65%	8.17%	8.18%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
11.55%	5.36%	3.17%	7.68%	6.84%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה)

1-12/2012	7-9/2012	7-9/2013	1-9/2012	1-9/2013	
10.80%	4.63%	2.34%	5.93%	6.05%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
9.32%	4.24%	2.02%	4.86%	5.08%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
12.39%	5.53%	3.65%	8.17%	8.18%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
10.98%	5.14%	3.33%	7.08%	7.19%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנוקפו למבוטחים בפוליסות תלויות תשואה ודמי הניהול (במיליוני ש"ח)

1-12/2012	7-9/2012	7-9/2013	1-9/2012	1-9/2013
				רווחי ההשקעה הנומינליים שנוקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
1,253.1	534.7	433.1	800.8	892.6
101.7	25.7	30.8	75.0	88.2
15.7	-	33.4	-	81.1
117.4	25.7	64.2	75.0	169.3
				דמי ניהול קבועים
				דמי ניהול משתנים
				סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

התשואה הריאלית נטו שנוקפה למבוטחים בתקופת הדוח הינה כ- 4.73%, לעומת כ- 5.45% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 169 מיליוני ש"ח לעומת כ- 75 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות דמי הניהול ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 64 מיליוני ש"ח לעומת כ- 26 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בגביית דמי הניהול נובע בעיקרו מגביית דמי ניהול משתנים שלא נגבו בתקופה המקבילה אשתקד ומגידול בדמי הניהול הקבועים הנובעים מהגידול בתיק הנכסים המנוהלים.

תוצאות פעילות הפנסיה

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
349,487	9.1%	90,107	98,284	9.8%	257,748	283,045	הכנסות מדמי ניהול
774	(5.3%)	237	224	3.6%	532	551	הכנסות מעמלות רווחים
4,101	(21.9%)	2,445	1,909	22.6%	2,909	3,566	מהשקעות, נטו והכנסות מימון
74,785	17.1%	20,833	24,389	30.1%	54,373	70,730	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
185,305	8.6%	46,067	50,044	7.3%	135,955	145,898	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
-		-	368		-	1,513	הוצאות מימון
94,272	(1.1%)	25,889	25,616	(2.6%)	70,861	69,021	רווח לפני מס

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פנסיה עבור עמיתי קרנות הפנסיה החדשות, נכסים בסך של כ- 53,994 מיליוני ש"ח לעומת נכסים בסך של כ- 46,580 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2012, גידול של כ- 16%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 4,822 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 4,149 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 16%. ברבעון השלישי של השנה נגבו דמי גמולים בסך של כ- 1,733 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,508 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 15%. בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 69 מיליוני ש"ח,

לעומת רווח לפני מס של כ- 71 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע מעלייה בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק הנובעת בעיקר מגידול במצבת העובדים והוצאות מיכון ומגידול בהוצאות העמלות עקב הגידול בנכסי קרנות הפנסיה, ומנגד חל גידול בדמי הניהול, נטו, הנובעים מהעלייה בהיקף הנכסים המנוהלים ומגידול בגבייה, בניכוי הנחות לעמיתים. ברבעון השלישי של השנה נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח, זהה לרווח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות פעילות קופות הגמל

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
91,643	(6.1%)	22,813	21,421	(6.5%)	68,070	63,666	הכנסות מדמי ניהול רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון שינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
302,631	22.5%	96,676	118,462	1.6%	263,906	268,124	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
276,078	23.9%	92,012	114,029	0.3%	252,986	253,671	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
14,429	4.6%	4,055	4,242	1.5%	11,857	12,030	הוצאות מימון
63,212	(9.9%)	16,239	14,626	(0.5%)	45,359	45,142	רווח לפני מס
897	81.1%	227	411	97.8%	669	1,323	
39,658	(5.5%)	6,956	6,575	(7.0%)	21,105	19,624	

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים גמל עבור עמיתי קופות הגמל, נכסים בסך של כ- 15,121 מיליוני ש"ח, מתוכם 4,727 מיליוני ש"ח בקופות גמל מבטיחות תשואה, לעומת נכסים בסך של כ- 14,212 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2012, מתוכם 4,624 מבטיחות תשואה, גידול של כ- 6%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 628 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 584 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%. ברבעון השלישי של השנה נגבו דמי גמולים בסך של כ- 213 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 199 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%.

בתקופת הדוח נרשם רווח לפני מס בענף הגמל בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח לעומת רווח לפני מס בסך כ- 21 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקר מירידה בגביית דמי הניהול עקב הגבלת גביית דמי הניהול ממבוטחים בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב- 2012, שעיקרם הפחתה בדמי הניהול המכסימליים שרשאיות קופות גמל לגבות בתוקף החל מינואר 2013 ומנגד חלה עלייה במרווח בין הכנסות מהשקעות לבין התחייבויות לעמיתים בקופות הגמל מבטיחות התשואה בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח.

ברבעון השלישי של השנה נרשם רווח לפני מס בענף הגמל בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, זהה לרווח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. למרות הירידה בדמי הניהול כאמור, לא חלה ירידה ברווח בשל הקטנה בהוצאות הנהלה וכלליות ואחרות.

3.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לשלושה תחומי פעילות: רכב חובה, רכב רכוש, ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

עיקרי תוצאות תחום ביטוח כללי:

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
2,535,931	16.7%	613,573	715,844	11.9%	1,977,665	2,213,701	פרמיות ברוטו רווחים
208,679	27.3%	55,159	70,237	12.0%	173,486	194,284	מהשקעות, נטו והכנסות מימון
148,789	15.8%	37,509	43,447	9.3%	111,666	122,085	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
1,703,442	16.1%	397,923	461,848	(1.2%)	1,288,550	1,272,848	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
517,741	4.8%	133,074	139,514	4.4%	383,949	400,780	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
105,808	6.5%	27,716	29,520	9.9%	79,601	87,479	
216,636	(4.0%)	77,310	74,200	74.7%	160,296	279,997	רווח לפני מס
317,480	(37.4%)	122,955	76,918	15.1%	220,790	254,038	רווח כולל לפני מס

הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 2,214 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 1,978 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%. הכנסות מפרמיה ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 716 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 614 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 17%. לעניין פירוט השינוי בפרמיה ברוטו בענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 254 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 221 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח הכולל לפני מס נובעת מגידול ברווח הכולל לפני מס בתחום רכב רכוש בסך של כ- 76 מיליוני ש"ח ומנגד מירידה ברווח הכולל לפני מס בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח וירידה ברווח הכולל לפני מס בענפי ביטוח אחרים (בעיקר בענף חבויות אחר) בסך של כ- 2 מיליון ש"ח. יצוין, כי הגורמים המשפיעים העיקריים על תוצאות המגזר כאמור, היו שיפור בתוצאות החיתומיות בענפי רכב רכוש וחובה ומנגד ירידה בהכנסות מהשקעות, הכל ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 77 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 123 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל ברבעון נובע מקיטון ברווח הכולל לפני מס בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 62 מיליוני ש"ח, מקיטון ברווח הכולל לפני מס בענפי ביטוח אחרים (בעיקר בענף חבויות אחר) בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח, ומנגד מגידול ברווח הכולל לפני מס בתחום רכב רכוש בסך של כ- 31 מיליוני ש"ח.

לעניין פירוט השינוי ברווח הכולל לפני מס מענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב חובה

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
695,101	14.3%	170,454	194,856	12.0%	35,068	599,452	פרמיות ברוטו רווחים
136,461	14.1%	35,721	40,742	1.4%	112,013	113,629	מהשקעות, נטו והכנסות מימון
515,720	38.9%	126,830	176,124	5.7%	398,116	420,751	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
67,846	0.5%	17,758	17,852	(0.0%)	49,208	49,190	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
28,583	(9.6%)	8,712	7,872	(6.1%)	24,887	23,371	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
202,499	(57.5%)	58,520	24,867	10.2%	138,736	152,931	רווח לפני מס
270,987	(69.9%)	88,877	26,785	(23.2%)	178,609	137,082	רווח כולל לפני מס

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 599 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 535 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%. ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בסך של כ- 195 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 170 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 14%. העלייה בהכנסות מפרמיה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 137 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 179 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקר מהגורמים הבאים: מירידה בהכנסות מהשקעות (לרבות שינוי בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה), מירידה בשחרור הצבירה ומנגד מהתפתחות חיובית בהתחייבויות הביטוחיות בעיקר כתוצאה משינוי באומדן ההערכה האקטוארית בענף זה, לאור השיפור המתמשך באומדן שכיחות התביעות (לפרטים נוספים ראה ביאור 2 לדוחות הכספיים).

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 27 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס, בסך של כ- 89 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקר מהגורמים הבאים: מירידה בהכנסות מהשקעות (לרבות שינוי בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה), מהתפתחות שלילית בהתחייבויות הביטוחיות ומירידה בשחרור הצבירה

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב רכוש

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
996,957	16.4%	245,624	285,842	14.2%	773,437	883,478	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
23,185	92.5%	6,257	12,045	57.4%	20,135	31,696	
48,886	34.0%	12,754	17,094	10.2%	38,523	42,464	
722,391	(2.5%)	176,811	172,339	(3.8%)	541,596	520,989	
236,847	9.0%	60,095	65,477	8.2%	173,541	187,757	
40,829	19.6%	9,336	11,163	23.5%	26,740	33,019	
(10,517)	7,861.5%	466	37,101		(13,320)	73,372	רווח (הפסד) לפני מס
405	527.9%	5,954	37,388		(6,104)	70,245	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 883 מיליוני ש"ח לעומת כ- 773 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 14%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בכ- 286 מיליוני ש"ח לעומת כ- 246 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 16%. הגידול בפרמיה נובע מגידול בכמות כלי הרכב המבוטחים, ומעלייה בפרמיה הממוצעת.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 70 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווחיות נובעת ברובה מגידול בפרמיה המורווחת, משיפור בתוצאות החיתומיות בתחום. כמו כן, עקב השיפור החיתומי עודכנו ההערכות האקטואריות לרבות ההפרשה לפרמיה בחסר.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 37 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 6 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח נובע ברובו משיפור בתוצאות החיתומיות בתחום וכן מהעלייה בפרמיה המורווחת.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום ביטוח כללי אחר

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
843,873	19.1%	197,495	235,146	9.2%	669,160	730,771	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
49,033	32.4%	13,181	17,450	18.4%	41,338	48,959	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
99,903	6.5%	24,755	26,353	8.9%	73,143	79,621	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
465,331	20.3%	94,282	113,385	(5.1%)	348,838	331,108	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
213,048	1.7%	55,221	56,185	1.6%	161,200	163,833	
36,396	8.5%	9,668	10,485	11.1%	27,974	31,089	
24,654	(33.2%)	18,324	12,232	53.9%	34,880	53,694	רווח לפני מס
46,088	(54.7%)	28,124	12,745	(3.3%)	48,285	46,711	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 731 מיליוני ש"ח לעומת כ- 669 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 9%. הגידול בפרמיות נובע מענפי רכוש אחרים בסך של כ- 41 מיליוני ש"ח, ומענפי חבויות אחרים בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 9%, בכל אחד מהענפים. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בכ- 235 מיליוני ש"ח לעומת כ- 197 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 19%. הגידול בפרמיות ברבעון השלישי, נובע מענפי רכוש אחרים בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 20%, ומענפי חבויות אחרים בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 17%. הגידול בפרמיות הינו בעיקרו מלקוחות עסקיים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 46 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 48 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובע מירידה ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח ומעלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח לפני מס בתקופת הדוח בענפי החבויות נובעת בעיקר כתוצאה מירידה בהכנסות מהשקעות (לרבות שינוי בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה) ומנגד מהתפתחות חיובית של הערכת התביעות. העלייה ברווח לפני מס בתקופת הדוח בענפי הרכוש האחרים נובעת מעלייה בהכנסות מהשקעות.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 13 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 28 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח ומעלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח לפני מס ברבעון השלישי בענפי החבויות נובעת בעיקר מהתפתחות שלילית בהערכת התביעות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד ומירידה בהכנסות מהשקעות (לרבות שינוי בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה). העלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים נובעת מעלייה בהכנסות מהשקעות ומהתפתחות חיובית בהערכת התביעות.

3.4.3 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
427,580	18.6%	106,662	126,485	15.4%	311,317	359,288	פרמיות שהורווחו ברוטו
42,214	22.0%	14,249	17,385	24.1%	32,995	40,961	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
9,941	18.8%	2,581	3,067	46.0%	6,982	10,191	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
416,818	9.2%	72,481	79,161	(44.4%)	249,620	138,672	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
114,418	21.9%	27,758	33,841	20.1%	81,205	97,491	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
45,528	13.7%	11,805	13,417	22.6%	34,970	42,885	
64,792	(78.3%)	63,921	13,899	(64.8%)	58,136	20,461	רווח לפני מס
82,593	(79.7%)	69,566	14,117	(77.3%)	65,692	14,926	רווח כולל לפני מס

ההכנסות מפרמיה שהורווחה בביטוח בריאות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 359 מיליוני ש"ח לעומת כ- 311 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 15%. ההכנסות מפרמיה שהורווחה ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 126 מיליוני ש"ח לעומת כ- 107 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 19%. העלייה בפרמיה שהורווחה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 15 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 66 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 14 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 70 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נובע בעיקרו מרישום של רווח חד פעמי בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מחתימה על שני הסכמים במקביל עם מבטחי משנה של מנורה ביטוח.

3.4.4 תוצאות תחום פעילות שירותים ומוצרים פיננסיים

תוצאות תחום פעילות זה מתייחסות לחברה בת - מנורה מבטחים פיננסיים בע"מ (להלן: "מנורה פיננסיים"), אשר פועלת, באמצעות חברות בנות, ואינן כוללות את תוצאות מנורה מבטחים גמל בע"מ (חברת בת של מנורה פיננסיים), שתוצאותיה מוצגות בנפרד במסגרת תוצאות תחום פעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח.

1-12/2012	% שינוי	7-9/2012	7-9/2013	% שינוי	1-9/2012	1-9/2013	באלפי ש"ח
66,483	21.6%	15,884	19,309	22.1%	49,728	60,741	הכנסות מדמי ניהול ומעמלות חיתום
484	(76.3%)	1,009	239		(666)	2,806	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו
66,967	15.7%	16,893	19,548	29.5%	49,062	63,547	סה"כ הכנסות
81,625	20.3%	16,116	19,391	(3.7%)	63,405	61,036	סה"כ הוצאות
(14,658)	(79.8%)	777	157		(14,343)	2,511	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(13,325)	(53.6%)	888	412		(13,764)	1,749	רווח (הפסד) כולל לתקופה

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פיננסיים, נכסי קרנות נאמנות וניהול תיקים בסך של כ- 11,591 מיליוני ש"ח לעומת נכסים בסך של כ- 8,084 מיליוני

ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2012, גידול של כ- 43%. השינוי בהיקף הנכסים נובע מגידול בנכסי קרנות הנאמנות, בעיקר בקרנות אג"ח. הרווח הכולל בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע בעיקרו מהפחתה שבוצעה בתקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח בשל ירידת ערך מוניטין בגין פעילות קרנות הנאמנות שבניהול הקבוצה. בנוסף, גדלו ההכנסות מהשקעות נטו בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 0.4 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כמיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

3.5 תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 650 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 187 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 224 מיליוני ש"ח. לאחר השפעת שער החליפין על יתרות המזומנים שגרמה לקיטון בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, תזרימי המזומנים גדלו בסך של כ- 232 מיליוני ש"ח. יתרת המזומנים לתקופת הדוח הסתכמה בסך של כ- 1,246 מיליוני ש"ח.

3.6 מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,575 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה בסך של כ- 1,774 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012. הירידה נובעת מפירעון של כתבי התחייבויות בתקופת הדוח. היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,712 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך הדוח, הקבוצה פרעה ריבית בגין התחייבויות פיננסיות בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2013, חילקה מנורה מבטחים ביטוח את מלוא מניות שומרה, כדיבידנד בעין, לחברה, וזאת בהמשך לחלוקת מלוא מניות מנורה מבטחים פנסיה לחברה, במהלך שנת 2012. חלוקות אלו יאפשרו בעתיד קבלת דיבידנדים ישירות מהחברות האמורות לצורך מימון פעילות החברה. לחברה (בסולו) התחייבויות פיננסיות המסתכמות, נכון לתאריך הדוח, לסך של כ- 799 מיליוני ש"ח (לרבות הוצאות ריבית לשלם) שמקורן בהנפקת שתי סדרות אג"ח ואשר פירעונן פרוס על פי לוחות הסילוקין על פני 7 עד 9 שנים. החברה רואה חשיבות לשמירה על נכסים פיננסיים זמינים בהיקף הנדרש לצורך פירעון תשלומי האג"ח וכן לצורך מתן מענה לצרכיה השוטפים ולפעילות החברות המוחזקות. יצוין, כי לחברה נכסים שוטפים, נכון לתאריך הדוח, בהיקף של כ- 404 מיליוני ש"ח וכן קווי אשראי בלתי מנוצלים בבנקים בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח, העומדים לרשותה לצרכי פעילותה השוטפת. עוד יצוין, כי בתקופת הדוח, קיבלה החברה דיבידנדים בסך כולל של כ- 150 מיליוני ש"ח, מהחברות הבאות - מנורה מבטחים ביטוח - סך של 50 מיליוני ש"ח, שומרה - סך של 55 מיליוני ש"ח וכן מנורה מבטחים פנסיה - סך של 45 מיליוני ש"ח נוספים. לעניין חלוקת דיבידנד לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 9.1 להלן.

4. דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, הדיווח על סיכוני שוק ודרכי ניהולם מתייחס לחשיפות של החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט חברות ביטוח. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 לא חל שינוי מהותי בחשיפות החברה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2012. יצוין, כי מרבית הדיבידנדים שנתקבלו בחברה כאמור בסעיף 3.6 לעיל, שימשו לפירעון אגרות החוב.

5. היבטי ממשל תאגידי

5.1 גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

זהות האורגנים המופקדים על בקרת-על בתאגיד:

האורגנים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הינם המנכ"ל ומנהל הכספים, ברמת ההנהלה, וכן הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של החברה, כהגדרתה בתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010, שהינה ועדת המאזן שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה, בין היתר, לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה ההערכות והאומדנים אשר נעשו בקשר עם הדוחות הכספיים, הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי, שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים, חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של התאגיד (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן איננה ועדת הביקורת של החברה.

חברי הוועדה:

נכון למועד פרסום הדוח, בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים, אשר כולם משמשים כדירקטורים בחברה, כלהלן: ה"ה חזי צאיג (דח"צ ויר"ר ועדת מאזן), אורלי ירקוני (דירקטורית בלתי תלויה), שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית וחיים אהרון (דח"צ), שהינו בעל כשירות מקצועית. לכל חברי הוועדה יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים. לפרטים בדבר כישוריהם וניסיונם של הדירקטורים אשר בהסתמך עליהם רואה אותם החברה כמי שיש בידם את היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ראו פרק ה' לדוח התקופתי (דוח פרטים נוספים) לשנת 2012. כל חברי ועדת המאזן חתמו על הצהרות, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010. יצוין, כי ה"ה צאיג וירקוני הינם חברים במקביל בוועדת המאזן של מנורה מבטחים ביטוח. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

הליך אישור הדוחות הכספיים:

הדוחות הכספיים של החברה נדונו בישיבת ועדת המאזן אשר התקיימה ביום 19 בנובמבר 2013. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה, כמפורט להלן: ה"ה ארי קלמן, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור בחברות בנות; שי קומפל, מנהל הכספים; שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ואתי הירשמן, מבקרת הפנים. כמו כן, נכחו רואי החשבון המבקרים ונושאי משרה בחברה הבת - מנורה מבטחים ביטוח, כלהלן - ה"ה מוטי רוזן, מנכ"ל; משה מורגנשטרן, מנהל אגף ביטוח חיים; מנחם הרפז, מנהל אגף ביטוח כללי; אילן שגב, חשב ראשי; אברהם לוונגליק, האקטואר הראשי, נעמה חשמונאי אקטוארית ממונה (ביטוח כללי) ורגינה אדין-חייקין, אקטוארית ממונה (ביטוח חיים).

טיוטת דוח הביניים של החברה ליום 30 בספטמבר 2013, לרבות דוח הדירקטוריון, והדוחות הכספיים, נמסרו לחברי ועדת המאזן ולחברי הדירקטוריון בעוד מועד, מספר ימים לפני מועד אישורם.

ועדת המאזן בחנה, באמצעות הצגה מפורטת של נושאי המשרה בחברה, את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, ובכלל זה, הוצגו ונבחנו הערכות ואומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הליכי הבקורות הפנימיות הקשורות לדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות החשבונאית והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים מהותיים ונתוני הדוחות הכספיים של החברה. בנוסף, הוצגו נתונים הנכללים בדוחות הכספיים לרבות מידע הנוגע למצב הכספי והתפעולי של החברה.

במסגרת הדיונים הנ"ל נבחנו גם תהליכי אפקטיביות הבקרה הפנימית הקיימים והצפויים להתקיים בחברה.

חברי הוועדה בחנו את שיקול דעת ההנהלה שהופעל בסוגיות השונות ולאחר שמיעת עמדת רואה החשבון המבקר של החברה, הגיעו חברי הוועדה למסקנה כי החברה יישמה מדיניות חשבונאית נאותה והשתמשה באומדנים והערכות נאותים. הוועדה גיבשה את המלצותיה בנושאים השונים שנדונו והמליצה לדירקטוריון לאשר את דוח הביניים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013.

בישיבת הדירקטוריון לאישור הדוח הכספי, אשר נערכה ביום 25 בנובמבר 2013, נסקרה פעילותה השוטפת של החברה, והשפעת פעילות זו על תוצאותיה, תוך הדגשת סוגיות מהותיות. חברי הדירקטוריון דנו בהמלצות ועדת המאזן, בסיועם של מנהל הכספים של החברה ורואי החשבון המבקרים של החברה וכן אישרו את המלצות ועדת המאזן והדוחות הכספיים.

בהתחשב בכך כי חברי הדירקטוריון קיבלו את טיוטת הדוח ואת המלצות ועדת המאזן מספר ימים לפני מועד הדיון ועל רקע אופי פעילותה של החברה כתאגיד החזקות, המאחד בעיקר דוחות כספיים של הגופים המוסדיים בקבוצה, קבע הדירקטוריון כי המלצות הוועדה הועברו אליו זמן סביר מראש.

6. גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב

6.1 פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד

לא חלו שינויים מהותיים לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2012.

יצוין, כי בתקופת הדוח, פרעה החברה תשלומי קרן וריבית למחזיקי האג"ח בסך של כ- 123 מיליוני ש"ח מתוכם תשלום קרן באג"ח סדרה א' בסך של כ- 85 מיליוני ש"ח. נכון לתאריך הדוח, לחברה מזומנים ושווי מזומנים והשקעות פיננסיות בסך של כ- 481 מיליוני ש"ח. מעבר לתשלום האמור, על פי לוח הסיילוקין של האג"ח, החברה צפויה לשלם עד תום שנת 2014 סך של כ- 119 מיליוני ש"ח. לאור האמור, לחברה נכסים פיננסיים ומזומנים בהיקף מספק לצורך עמידה בהתחייבויותיה לבעלי אגרות החוב.

7. הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

7.1 דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים

לא חלו שינויים מהותיים באומדנים חשבונאיים קריטיים, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2012, למעט לעניין אופן חישוב ההפרשה לעתודה לגמלה בביטוח חיים, במסגרת יישום חוזר המפקח שעניינו חישוב עתודות לתשלום קצבה בפוליסות ביטוח חיים. יצוין, כי המעבר לשיטת החישוב החדשה לא שינה, נכון למועד השינוי בחודש מרס 2013, את הסך ההפרשה לעתודה לגמלאות. לפרטים נוספים, ראה באור 7 לדוחות הכספיים המצורפים.

8. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

החברה מקיימת הליך סדור לבחינת תהליכי הגילוי ואפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי לפי הוראות הדין. לא הובאו לידיעת הדירקטוריון ממצאים חריגים, ובפרט ממצאים העולים כדי ליקויים משמעותיים או חולשות מהותיות, בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בחברה וכן לא הובאו לידיעת הדירקטוריון ממצאים בנוגע לתרמית של עובדים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בחברה.

בנוסף, הגופים המוסדיים בקבוצה מקיימים את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", הכל בהתאם להנחיות המפקח. בהקשר זה, מיסדו הגופים המוסדיים בקבוצה תהליכי עבודה הכוללים, בין היתר, תהליכי גילוי ודיון באירועים המשפיעים על הגילוי בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בהתאם ובהמשך לאמור, הנהלות הגופים המוסדיים, בשיתוף עם המנכ"לים וסמנכ"לי הכספים שלהם, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגופים המוסדיים. על בסיס הערכה זו, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגופים המוסדיים הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון, המסתיים ביום 30 בספטמבר 2013, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

9. אירועים לאחר תאריך המאזן

9.1 חלוקת דיבידנד

בחודש אוקטובר 2013, חילקה החברה דיבידנד בסך כולל של 100 מיליוני ש"ח, המהווים שיעור של 158% מע.ג. של הון המניות המוקצה של החברה. החלטת הדירקטוריון בדבר חלוקת דיבידנד כאמור, התקבלה לאחר שהוצגו בפני הדירקטוריון העודפים הראויים לחלוקה של החברה נכון ליום 30 ביוני, 2013 העומדים על סך של כ- 2,361 מיליוני ש"ח, ולאחר שהדירקטוריון בחן וקבע כי החברה עומדת במבחן הרווח ובמבחן יכולת הפירעון בהתאם להוראות סעיף 302(א) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 וזאת, בין היתר, תוך בחינת הנכסים הנזילים ותזרימי המזומנים הצפויים של החברה וכן מקורות מימון העומדים לרשותה. להערכת הדירקטוריון, חלוקת הדיבידנד כאמור לא תשפיע באופן מהותי על מצבה הכספי של החברה ובפרט על מבנה ההון שלה, מצב נזילותה ועל יכולתה להמשיך לפעול במתכונת פעילותה הקיימת.

9.2 הון אנושי - יו"ר דירקטוריון

ביום 23 בנובמבר 2013, נפטר מר מנחם גורביץ ז"ל, יו"ר דירקטוריון החברה ובהתאם פרסמה החברה דיווח מייד (אסמכתא 199860-01-2013). במסגרת הדיווח כאמור צוין, כי מר גורביץ הוביל את החברה להישגים מרשימים ותרום באופן מהותי להתפתחותה של קבוצת מנורה מבטחים על פני העשורים האחרונים. מר גורביץ כיהן כדירקטור בקבוצה מאז שנת 1985 ומזה שנים רבות כמנכ"ל ויו"ר דירקטוריון החברה וחברות בנות עיקריות שלה. קבוצת מנורה מבטחים מוקירה את תרומתו הייחודית ורבת השנים להנהגתה ולהישגיה.

בהמשך לאמור, בישיבת הדירקטוריון מיום 25 בנובמבר 2013, מונה ה"ה גדליה דורון כיו"ר זמני של דירקטוריון החברה.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם.

ארי קלמן
מנהל כללי

גדליה דורון
יו"ר הדירקטוריון (זמני)

תל אביב, 25 בנובמבר, 2013

**פרק ב':
דוח בדבר אפקטיביות הבקרה
הפנימית על הדיווח הכספי ועל
הגילוי**

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

לפי תקנה 38ג(א)

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד"), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

1. ארי קלמן, מנהל כללי;

2. שאר חברי ההנהלה:

שי קומפל, מנהל כספים

יוני טל, מנהל השקעות ראשי

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקרות ונהלים הקיימים בתאגיד, אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון התאגיד ואשר נועדו לספק ביטחון סביר בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקרות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

חברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, מנורה מבטחים פנסיה בע"מ, שומרה חברה לביטוח בע"מ ומנורה מבטחים גמל בע"מ, חברות בנות של התאגיד, הינן גופים מוסדיים, שחלות עליהן הוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בהתייחס לבקרה הפנימית בחברות הבנות האמורות, מיישם התאגיד את הוראות הממונה שלהלן: חוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי" וחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים", לרבות התיקונים לחוזרים האמורים..

דוח הרבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אשר צורף לדוח הרבעוני לתקופה שנסתיימה ביום 30.06.13 (להלן - הדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון), נמצאה הבקרה הפנימית כאפקטיבית.

עד למועד הדוח, לא הובא לידיעת הדירקטוריון וההנהלה כל אירוע או עניין שיש בהם כדי לשנות את הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית, כפי שנמצאה בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון;

למועד הדוח, בהתבסס על האמור בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון, ובהתבסס על מידע שהובא לידיעת ההנהלה והדירקטוריון כאמור לעיל, הבקרה הפנימית היא אפקטיבית.

הצהרת מנהלים

הצהרת מנהל כללי

אני, ארי קלמן, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "התאגיד") לרבעון השלישי של שנת 2013 (להלן: "הדוחות");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של דירקטוריון התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח הרבעוני האחרון לבין מועד דוח זה, אשר יש בו כדי לשנות את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 25 בנובמבר, 2013

ארי קלמן, מנהל כללי

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, שי קומפל, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוחות הכספיים ביניים ואת המידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "התאגיד") לרבעון השלישי של שנת 2013 (להלן: "הדוחות" או "הדוחות לתקופת הביניים");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית, ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של דירקטוריון התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ביניים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן -

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן -

(ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח הרבעוני האחרון לבין מועד דוח זה, המתייחס לדוחות הכספיים ביניים ולכל מידע כספי אחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, אשר יש בו כדי לשנות, להערכתתי את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 25 בנובמבר, 2013

שי קומפל, מנהל כספים

פרק ג': דוחות כספיים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2013

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2013

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 57	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
58 - 63	נספח - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים החזקות בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2013 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלה לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים של חברה מאוחדת אשר נכסיה הכלולים באיחוד אינם מהותיים ביחס לכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר, 2013 והכנסותיה הכלולות באיחוד אינן מהותיות ביחס לכלל ההכנסות המאוחדות לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. וכן, לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הסתכמה לסך של 17,555 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2013, ואשר חלקה של הקבוצה ברווחי החברות הנ"ל הסתכם לסך של 21,084 אלפי ש"ח וסך של כ- 18,916 אלפי ש"ח לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של אותן החברות נסקר על-ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2012	ליום 30 בספטמבר		
	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,172,375	1,135,183	1,153,867	נכסים בלתי מוחשיים
822	1,103	882	נכסי מסים נדחים
1,054,497	1,020,931	1,153,691	הוצאות רכישה נדחות
420,684	409,284	452,394	רכוש קבוע
187,079	155,330	208,380	השקעות בחברות כלולות
-	-	71,657	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
194,797	186,000	230,572	נדל"ן להשקעה אחר
1,558,467	1,481,066	1,500,615	נכסי ביטוח משנה
150,091	104,930	127,590	נכסי מסים שוטפים
127,129	239,239	127,330	חייבים ויתרות חובה
573,062	632,165	710,907	פרמיות לגבייה
13,064,643	12,439,361	14,725,630	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
4,311,740	3,918,432	4,247,995	נכסי חוב סחירים
10,132,730	10,051,182	10,422,476	נכסי חוב שאינם סחירים
265,877	265,879	241,080	מניות
578,522	516,685	623,326	אחרות
15,288,869	14,752,178	15,534,877	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
619,096	616,638	604,506	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
395,690	553,779	641,830	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
34,807,301	33,727,187	37,244,728	סך כל הנכסים
13,772,582	13,167,053	15,519,811	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 30 בספטמבר		
	31 בדצמבר 2012	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
250,332	182,581	209,151	קרנות הון
1,934,112	1,860,204	2,329,854	יתרת עודפים
2,616,858	2,475,199	2,971,419	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
10,001	9,542	9,940	זכויות שאינן מקנות שליטה
2,626,859	2,484,741	2,981,359	סך כל ההון
			<u>התחייבויות</u>
15,068,401	15,039,862	15,628,114	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
13,720,390	12,973,474	15,365,050	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
134,908	82,014	171,809	התחייבויות בגין מסים נדחים
142,540	137,262	147,847	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
8,016	2,119	18,835	התחייבויות בגין מסים שוטפים
914	903	1,077	עודף הפסדים על השקעות בחברות כלולות
1,299,188	1,144,575	1,333,635	זכאים ויתרות זכות
1,806,085	1,862,237	1,597,002	התחייבויות פיננסיות
32,180,442	31,242,446	34,263,369	סך כל ההתחייבויות
34,807,301	33,727,187	37,244,728	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

25 בנובמבר, 2013			
שי קומפל	ארי קלמן	גדליה דורון	תאריך אישור הדוחות הכספיים
מנהל כספים	מנהל כללי	יו"ר הדירקטוריון (זמני)	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]					
4,650,936	1,168,464	1,287,570	3,437,726	3,763,377	פרמיות שהורווחו ברוטו
862,024	224,118	239,469	643,416	689,973	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,788,912	944,346	1,048,101	2,794,310	3,073,404	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,401,573	894,265	884,297	1,720,771	2,027,746	הכנסות מדמי ניהול
618,409	153,735	201,308	445,415	566,445	הכנסות מעמלות
208,552	52,364	58,594	156,273	173,513	הכנסות אחרות
518	149	294	502	755	סך כל ההכנסות
7,017,964	2,044,859	2,192,594	5,117,271	5,841,863	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(* 5,589,582)	1,561,500	1,675,685	3,981,789	4,100,520	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(726,259)	(181,623)	(131,181)	(485,104)	(297,390)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,863,323	1,379,877	1,544,504	3,496,685	3,803,130	הוצאות הנהלה וכלליות הפחתת נכסים בלתי מוחשיים הוצאות מימון
(* 1,019,940)	266,835	280,288	763,420	825,556	סך כל ההוצאות
(* 635,051)	160,347	170,150	473,538	514,056	חלק ברווחי חברות כלולות
41,932	7,588	6,633	34,460	19,909	רווח לפני מסים על ההכנסה
127,440	39,499	44,660	112,557	105,955	מסים על ההכנסה
6,687,686	1,854,146	2,046,235	4,880,660	5,268,606	רווח נקי
23,745	2,607	31,960	5,498	35,304	מיוחס ל:
354,023	193,320	178,319	242,109	608,561	בעלי המניות של החברה
(* 78,283)	72,077	56,071	46,249	211,396	זכויות שאינן מקנות שליטה
275,740	121,243	122,248	195,860	397,165	רווח נקי
274,090	120,864	121,775	194,669	395,742	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
1,650	379	473	1,191	1,423	
275,740	121,243	122,248	195,860	397,165	
4.33	1.91	1.92	3.08	6.25	

(* יישום למפרע, ראה באור 2 א) בדבר יישום לראשונה של IAS 19 (מתוקן).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		רווח נקי
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
275,740	121,243	122,248	195,860	397,165	
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
					התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(767)	2,365	(2,279)	5,832	(11,560)	
					שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
256,335	98,749	35,504	125,868	57,366	
					הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(52,186)	(11,148)	(21,327)	(24,488)	(105,613)	
					סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
26,567	657	404	18,532	2,537	
					מסים על ההכנסה (הטבת מס)
229,949	90,623	12,302	125,744	(57,270)	
82,739	32,891	7,492	45,360	(15,793)	
					סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
147,210	57,732	4,810	80,384	(41,477)	
					פריטי הפסד כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
(* (8,445)	-	-	-	-	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(* (2,932)	-	-	-	-	הטבת מס
					פריטי הפסד כולל אחר, נטו שלא יועברו לרווח והפסד
(5,513)	-	-	-	-	
141,697	57,732	4,810	80,384	(41,477)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
417,437	178,975	127,058	276,244	355,688	סך-הכל רווח כולל
					מיוחס ל:
415,787	178,596	126,585	275,053	354,265	בעלי המניות של החברה
1,650	379	473	1,191	1,423	זכויות שאינן מקנות שליטה
417,437	178,975	127,058	276,244	355,688	

(* יישום למפרע, ראה באור 2 א)1) בדבר יישום לראשונה של IAS 19 (מתוקן).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרבן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרבן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
99,429	332,985	39,866	192,917	3,856	13,693	1,934,112	2,616,858	10,001	2,626,859
-	-	-	-	-	-	395,742	395,742	1,423	397,165
-	-	-	-	(11,560)	-	-	(11,560)	-	(11,560)
-	-	-	57,366	-	-	-	57,366	-	57,366
-	-	-	(105,613)	-	-	-	(105,613)	-	(105,613)
-	-	-	2,537	-	-	-	2,537	-	2,537
-	-	-	11,864	3,929	-	-	15,793	-	15,793
-	-	-	(33,846)	(7,631)	-	-	(41,477)	-	(41,477)
-	-	-	(33,846)	(7,631)	-	395,742	354,265	1,423	355,688
-	-	296	-	-	-	-	296	-	296
-	-	-	-	-	-	-	-	(1,484)	(1,484)
99,429	332,985	40,162	159,071	(3,775)	13,693	2,329,854	2,971,419	9,940	2,981,359

יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר

סה"כ הפסד כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרבן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרבן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
99,429	332,985	39,086	45,533	4,030	13,693	1,665,535	2,200,291	8,351	2,208,642	יתרה ליום 1 בינואר, 2012 (מבוקר)
-	-	-	-	-	-	194,669	194,669	1,191	195,860	רווח נקי
-	-	-	-	5,832	-	-	5,832	-	5,832	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	125,868	-	-	-	125,868	-	125,868	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
-	-	-	(24,488)	-	-	-	(24,488)	-	(24,488)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	18,532	-	-	-	18,532	-	18,532	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	(43,527)	(1,833)	-	-	(45,360)	-	(45,360)	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
-	-	-	76,385	3,999	-	-	80,384	-	80,384	סה"כ רווח כולל אחר
-	-	-	76,385	3,999	-	194,669	275,053	1,191	276,244	סה"כ הרווח הכולל
-	-	(145)	-	-	-	-	(145)	-	(145)	עלות תשלום מבוסס מניות
99,429	332,985	38,941	121,918	8,029	13,693	1,860,204	2,475,199	9,542	2,484,741	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2012

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
99,429	332,985	40,087	153,006	(2,520)	13,693	2,208,079	2,844,759	10,951	2,855,710	יתרה ליום 1 ביולי, 2013
-	-	-	-	-	-	121,775	121,775	473	122,248	רווח נקי
-	-	-	-	(2,279)	-	-	(2,279)	-	(2,279)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	35,504	-	-	-	35,504	-	35,504	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
-	-	-	(21,327)	-	-	-	(21,327)	-	(21,327)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	404	-	-	-	404	-	404	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	(8,516)	1,024	-	-	(7,492)	-	(7,492)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	6,065	(1,255)	-	-	4,810	-	4,810	סה"כ (רווח) הפסד כולל אחר
-	-	-	6,065	(1,255)	-	-	126,585	473	127,058	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
-	-	75	-	-	-	-	75	-	75	עלות תשלום מבוסס מניות דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	(1,484)	(1,484)	
99,429	332,985	40,162	159,071	(3,775)	13,693	2,329,854	2,971,419	9,940	2,981,359	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קצוץ הון בגין עסקת תשלום	קצוץ הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קצוץ הון בגין התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	37,046	66,102	6,113	13,693	1,739,340	2,294,708	9,163	2,303,871
-	-	-	-	-	-	120,864	120,864	379	121,243
-	-	-	-	2,365	-	-	2,365	-	2,365
-	-	-	98,749	-	-	-	98,749	-	98,749
-	-	-	(11,148)	-	-	-	(11,148)	-	(11,148)
-	-	-	657	-	-	-	657	-	657
-	-	-	(32,442)	(449)	-	-	(32,891)	-	(32,891)
-	-	-	55,816	1,916	-	-	57,732	-	57,732
-	-	-	55,816	1,916	-	120,864	178,596	379	178,975
-	-	1,895	-	-	-	-	1,895	-	1,895
99,429	332,985	38,941	121,918	8,029	13,693	1,860,204	2,475,199	9,542	2,484,741

יתרה ליום 1 ביולי, 2012

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח כולל אחר

סה"כ הרווח הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2012

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קצב תשלום עסקת	קרן הון בגין נכסים	קרן הון בגין נכסים	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר אלפי ש"ח										
99,429	332,985	39,086	45,533	4,030	13,693	1,665,535	2,200,291	8,351	2,208,642	יתרה ליום 1 בינואר, 2012
-	-	-	-	-	-	274,090	274,090	1,650	275,740	רווח נקי
-	-	-	-	(767)	-	-	(767)	-	(767)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	256,335	-	-	-	256,335	-	256,335	שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
-	-	-	(52,186)	-	-	-	(52,186)	-	(52,186)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	26,567	-	-	-	26,567	-	26,567	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	-	-	-	(8,445)	(8,445)	-	(8,445)	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	-	(83,332)	593	-	2,932	(79,807)	-	(79,807)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	147,384	(174)	-	(5,513)	141,697	-	141,697	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	147,384	(174)	-	268,577	415,787	1,650	417,437	סה"כ הרווח (ההפסד) כולל
-	-	780	-	-	-	-	780	-	780	עלות תשלום מבוסס מניות
99,429	332,985	39,866	192,917	3,856	13,693	1,934,112	2,616,858	10,001	2,626,859	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012

(* יישום למפרע, ראה באור 2 א)1 בדבר יישום לראשונה של IAS 19 (מתוקן).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		נספח	
	2012	2013	2012	2013		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
759,811	180,069	355,506	719,117	650,526	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
						תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
						מימוש השקעות (השקעות) בחברות כלולות
(50,464)	(15,372)	2,037	(34,424)	(7,438)		השקעה ברכוש קבוע
(137,103)	(37,532)	(15,682)	(113,490)	(60,661)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(131,715)	(26,739)	(35,011)	(79,664)	(116,536)		תמורה ממימוש (רכישות) השקעות פיננסיות על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח, נטו
(16,153)	74,439	1,503	81,400	(7,445)		החזר הלוואות מחברות מוחזקות
9,036	2,569	2,924	6,631	173		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
1,113	323	2,187	911	2,375		תמורה ממימוש רכוש קבוע
4,554	531	1,198	2,698	2,195		רכישת נכסים, נטו
(34,336)	-	-	(34,336)	-	(ד)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
(355,068)	(1,781)	(40,844)	(170,274)	(187,337)		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
		71	-	71		קבלת התחייבויות פיננסיות
(224,039)	(144,244)	(142,983)	(217,312)	(223,068)		פירעון התחייבויות פיננסיות
-	-	(1,484)	-	(1,484)		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(224,039)	(144,244)	(144,396)	(217,312)	(224,481)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(2,827)	(1,046)	(2,056)	1,977	(7,158)		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
177,877	32,998	168,210	333,508	231,550		עליה במזומנים ושווי מזומנים
836,909	1,137,419	1,078,126	836,909	1,014,786	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
1,014,786	1,170,417	1,246,336	1,170,417	1,246,336	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2012	2013	2012	2013	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
	(275,740)*	121,243	122,248	195,860	397,165
	(23,745)	(2,607)	(31,960)	(5,498)	(35,304)
	(1,487,699)	(549,704)	(585,888)	(934,936)	(1,109,678)
	(267,556)	(92,047)	(100,162)	(214,064)	(230,241)
	(623,083)	(205,065)	(272,550)	(575,715)	(587,452)
	(11,106)	(330)	(5,797)	11,938	(40,985)
	(80,935)	(127)	(39,897)	(68,581)	(47,562)
	(982,680)	(297,569)	(418,406)	(846,422)	(906,240)
	112,911	34,669	39,913	100,207	92,611
	166	(4)	(95)	66	(128)
	(9,934)	7	-	222	-
	11,700	-	-	11,700	-
	31,721	7,832	9,756	23,218	26,544
	126,589	32,297	40,855	92,221	115,448

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה
 התאמות לסעיפי רווח והפסד:
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור
 חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
 תשואה
 הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות
 פיננסיות אחרות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 אחרות
 הוצאות מימון בגין התחייבויות
 פיננסיות
 הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
 ירידה (עליה) בשווי ההוגן של נדל"ן
 להשקעה אחר
 ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
 פחת והפחתות:
 רכוש קבוע
 נכסים בלתי מוחשיים

(* יישום למפרע, ראה באור 2 א)1) בדבר יישום לראשונה של IAS 19 (מתוקן).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
1,930,126	631,895	747,956	1,183,210	1,644,660	(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)
666,953	149,821	328,111	638,414	559,713	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
1,177	583	1,464	242	2,154	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(186,957)	(1,173)	(23,329)	(109,556)	57,852	עסקאות תשלום מבוסס מניות
(114,785)	(24,095)	(27,278)	(81,219)	(99,194)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(* 78,283)	72,077	56,071	46,249	211,396	שינוי בהוצאות רכישה נדחות מסים על ההכנסה
-	-	(34)	-	(67,583)	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים: השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(705,945)	(25,533)	(32,415)	(461,553)	(962,337)	רכישת נדל"ן להשקעה
(48)	-	(17)	(48)	(33,741)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
1,436	1,436	-	1,436	-	רכישת נדל"ן להשקעה
(147,772)	58,460	(49,638)	305,539	203,097	תמורה ממימוש נדל"ן להשקעה תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(25,460)	4,434	8,681	(84,563)	(137,845)	פרמיות לגבייה
138,632	(89,500)	21,605	26,834	(912)	חייבים ויתרות חובה
76,931	(69,375)	4,642	(58,286)	55,421	זכאים ויתרות זכות
(* 3,186)	3,223	1,818	6,353	5,307	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(505,214)	(62,826)	91,812	(146,170)	(378,759)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(101,346)	(64,133)	(46,001)	(89,519)	(77,392)	ריבית ששולמה
1,113,363	190,937	188,655	782,844	719,564	ריבית שהתקבלה
(194,879)	(26,378)	(35,847)	(144,058)	(186,293)	מסים ששולמו
53,933	5,212	224	53,424	62,998	מסים שהתקבלו
118,214	16,014	34,415	66,736	113,243	דיבידנד שהתקבל
989,285	121,652	141,446	669,427	632,120	
759,811	180,069	355,506	719,117	650,526	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(* יישום למפרע, ראה באור 2 א) בדבר יישום לראשונה של IAS 19 (מתוקן).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2012	2013	2012	2013	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		בלתי מבוקר		
					(ב) <u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
535,315	529,073	331,983	535,315	619,096	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
301,594	608,346	746,143	301,594	395,690	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>836,909</u>	<u>1,137,419</u>	<u>1,078,126</u>	<u>836,909</u>	<u>1,014,786</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
					(ג) <u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
619,096	616,638	604,506	616,638	604,506	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
395,690	553,779	641,830	553,779	641,830	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>1,014,786</u>	<u>1,170,417</u>	<u>1,246,336</u>	<u>1,170,417</u>	<u>1,246,336</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
					(ד) <u>רכישת נכסים, נטו</u>
32,477	-	-	32,477	-	נכסי מסים נדחים
166	-	-	166	-	חייבים ויתרות חובה
26,241	-	-	26,241	-	השקעות פיננסיות אחרות
(2,721)	-	-	(2,721)	-	זכאים ויתרות זכות
<u>(21,827)</u>	-	-	<u>(21,827)</u>	-	התחייבויות פיננסיות
<u>34,336</u>	-	-	<u>34,336</u>	-	סה"כ
					(ה) <u>פעילות שלא במזומן</u>
19,509	-	-	-	-	רכישת נכסים בלתי מוחשיים כנגד זכאים ויתרות זכות
-	-	-	-	6,107	רכישת נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה ונדל"ן להשקעה אחר כנגד זכאים ויתרות זכות
<u>1,271</u>	<u>4,350</u>	-	<u>4,350</u>	-	רכישת רכוש קבוע כנגד זכאים ויתרות זכות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תיאור החברה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גורביץ (ראה ביאור 10 להלן) והמחזיקים בכ- 61.86% ממניות החברה. החברה פועלת באמצעות חברות בשליטתה בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (ביטוח חיים, פנסיה וגמל), ביטוח בריאות וביטוח כללי. בנוסף עוסקת החברה באמצעות חברות בשליטתה בפעילות בתחום שוק ההון והפיננסים ובכלל זה בניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות וחיתום. לחברה גם השקעות בנדל"ן בחו"ל באמצעות חברה בשליטתה המלאה.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב יפו.

ב. שינויי מבנה בקבוצה

(1) ביום 31 בינואר, 2013, חילקה מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (חברת בת של החברה) את מלוא החזקותיה במניות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח), בצירוף שטרי ההון שהונפקו לה ע"י שומרה ביטוח, כדיבידנד בעין לחברה.

(2) בחודש דצמבר 2012 החליטה מנורה מבטחים פיננסים בע"מ (להלן - מנורה פיננסים) להעביר את מלוא החזקותיה במנורה מבטחים גמל בע"מ (להלן - מבטחים גמל) למנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), כחלק מהליך שינוי מבני, אשר במסגרתו תתמוג מבטחים גמל לתוך מבטחים פנסיה, באופן שמבטחים פנסיה תהפוך להיות החברה המנהלת של קופות הגמל שבניהול מבטחים גמל ומבטחים גמל תתחסל ללא פירוק. הליך השינוי מבני זה אושר גם על ידי דירקטוריוני החברות הרלוונטיות לו. הליך השינוי המבני הנ"ל כפוף לקבלת אישורים שונים, ובכלל זה אישור רשות המסים, אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, רשם החברות ואישור בית המשפט להפחתת הון שתיווצר כתוצאה מהמיזוג במנורה פיננסים. נכון למועד פרסום הדוח, התקבלו מרבית האישורים הנדרשים. המיזוג צפוי להסתיים לקראת תום שנת 2013.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2012 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - הדוחות השנתיים). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יישמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יישמו בעריכת הדוחות השנתיים, למעט האמור להלן:

1. IAS 19 (המתוקן) - הטבות עובד

בחודש יוני 2011 פרסם ה-IASB את IAS 19 (מתוקן) שנדרש ליישמו החל מ-1 בינואר, 2013. עיקרי התיקונים שנכללו בתקן והינם רלוונטיים לקבוצה הם:

- רווחים והפסדים אקטואריים בגין הטבות לאחר סיום העסקה, יוכרו במסגרת רווח כולל אחר עם היווצרותם ולא ייזקפו לרווח או הפסד לעולם.
- תשואת נכסי התוכנית תוכר ברווח או הפסד בהתבסס על שיעור היוון שמשמש למדידת ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים, ללא קשר לתוצאה בפועל של תיק ההשקעות.
- האבחנה בין הטבות עובד לזמן קצר לבין הטבות עובד לטווח ארוך תתבסס על מועד הסילוק הצפוי ולא על המועד שבו קמה זכאות העובד להטבות.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים (המשך)

1. IAS 19 (המתוקן) - הטבות עובד (המשך)

החל מ-1 בינואר, 2013 שינתה הקבוצה את המדיניות החשבונאית שלה ויישמה לראשונה את IAS 19 המתוקן. השינויים נעשו בדרך של יישום למפרע בהתאם ל-8 IAS מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, ולפיכך מוצג מחדש מידע כספי של התקופות הקודמות.

להלן השפעת השינוי במדיניות החשבונאית כתוצאה מהיישום לראשונה של IAS 19 המתוקן על הדוחות הכספיים המאוחדים:

דוחות מאוחדים על המצב הכספי - לא היתה השפעה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012

כפי שדווח בעבר	השפעת IAS 19 המתוקן מבוקר	כמוצג בדוחות כספיים אלו
		אלפי ש"ח

דוחות מאוחדים על רווח או הפסד:

כפי שדווח בעבר	השפעת IAS 19 המתוקן מבוקר	כמוצג בדוחות כספיים אלו	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות מסים על ההכנסה רווח נקי רווח נקי למניה (בש"ח)
5,590,788	(1,206)	5,589,582	
1,023,125	(3,185)	1,019,940	
639,105	(4,054)	635,051	
75,351	2,932	78,283	
270,227	5,513	275,740	
4.24	0.09	4.33	

דוחות מאוחדים על הרווח הכולל:

כפי שדווח בעבר	השפעת IAS 19 המתוקן מבוקר	כמוצג בדוחות כספיים אלו	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת הטבת מס רווח כולל אחר, נטו רווח כולל
-	(8,445)	(8,445)	
-	(2,932)	(2,932)	
147,210	(5,513)	141,697	
417,437	-	417,437	

2. IFRS 11, IFRS 10 - דוחות כספיים מאוחדים, הסדרים משותפים

IFRS 10 - דוחות כספיים מאוחדים

IFRS 10 (להלן - IFRS 10) מחליף את IAS 27 בדבר הטיפול החשבונאי בדוחות כספיים מאוחדים, וכן כולל את הטיפול החשבונאי באיחוד ישויות מובנות (structured entities) שטופלו בעבר ב-12 SIC - איחוד ישויות למטרות מיוחדות.

ליישום לראשונה של IFRS 10 לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים.

IFRS 11 - הסדרים משותפים

IFRS 11 (להלן - IFRS 11) מחליף את IAS 31 בדבר הטיפול החשבונאי בזכויות בעסקאות משותפות ואת SIC 13 בדבר פרשנות לטיפול החשבונאי בהשקעות לא כספיות על ידי ישויות בשליטה משותפת.

ליישום לראשונה של IFRS 11 לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים (המשך)

3. IFRS 13 - מדידת שווי הוגן

IFRS 13 קובע הנחיות באשר לאופן מדידת שווי הוגן, ככל שמדידה זו נדרשת בהתאם לתקינה הבינלאומית. IFRS 13 מגדיר שווי הוגן כמחיר שהיה מתקבל במכירת נכס, או משולם בהעברת התחייבות, בעסקה רגילה (orderly) בין משתתפי שוק במועד המדידה. שווי הוגן משקף את היכולת של משתתף שוק להפיק הטבות כלכליות באמצעות השימוש המיטבי (highest and best use) בנכס. בנוסף, IFRS 13 מפרט את המאפיינים של משתתפים בשוק (market participants) עליהן התבססו ההנחות בחישוב השווי ההוגן. מדידת שווי הוגן תבוסס על ההנחה כי העסקה תבוצע בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק המועיל (advantageous) ביותר. הוראות IFRS 13 חלות מכאן ולהבא החל מיום 1 בינואר, 2013 ולא חלות על מספרי ההשוואה. דרישות התקן שולבו בדוחות אלה במסגרת באור 4 בדבר מכשירים פיננסיים. ליישום התקן לא היתה השפעה על מדידת השווי ההוגן בקבוצה.

4. תיקון ל- IAS 1 – הצגת דוחות כספיים, בדבר הצגת פריטי רווח כולל אחר

התיקון שינה את אופן ההצגה של פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים, כך שפריטי רווח כולל אחר אשר, לאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, יועברו לרווח והפסד, מוצגים בנפרד מפריטי רווח כולל אחר שלעולם לא יועברו לרווח והפסד.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, נדרשת הנהלת הקבוצה להפעיל שיקול דעת ולהסתייג באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים, למעט שינויים המפורטים להלן:

1. שינויים שחלו באומדן העתודה המשלימה לגמלאות, ראה באור 7 להלן.

2. בתקופת הדוח, עדכנה חברה מאוחדת שומרה ביטוח את האומדנים האקטואריים בחישוב התביעות התלויות בענף רכב חובה, בעיקר לאור השיפור המתמשך באומדן שכוחות התביעות. כתוצאה מהעדכון גדל הרווח הכולל לפני מס בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013 בסך של כ- 51.5 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 12.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה. הרווח הכולל לאחר מס גדל בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013 בסך של כ- 33 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 8 מיליון ש"ח, בהתאמה.

ג. גילוי לתקן IFRS חדש בתקופה שלפני יישום

תיקונים ל- IAS 36 - ירידת ערך נכסים

בחודש מאי 2013, פרסם ה- IASB תיקונים ל- IAS 36 – ירידת ערך נכסים (להלן – התיקונים), העוסקים בדרישות גילוי בדבר שווי הוגן בניכוי עלויות למכירה של נכסים. התיקונים כוללים דרישות גילוי נוספות בדבר הסכום בר ההשבה והשווי ההוגן. הגילוי הנוסף יכלול גילוי למדרג השווי ההוגן, לטכניקות ההערכה ולשינויים בהן, לשיעורי ההיוון ולהנחות המרכזיות שבבסיס הערכת השווי.

התיקונים ייכנסו לתוקף החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2014. אימוץ מוקדם אפשרי. הגילויים המתאימים יכללו בדוחות הכספיים של החברה עם אימוץ התיקונים לראשונה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

(5.3)	2.0	1.8	30 בספטמבר, 2013
2.4	2.1	2.1	30 בספטמבר, 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

(2.2)	1.3	0.5	30 בספטמבר, 2013
(0.3)	0.9	1.1	30 בספטמבר, 2012

(2.3)	1.4	1.6	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012
-------	-----	-----	------------------------------------

באור 3: - מגזרי פעילות

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

בהתאם להוראות המפקח על הביטוח, מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שיט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה. במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,763,377	-	-	1,977,965	359,288	1,426,124
689,973	-	-	510,907	85,781	93,285
3,073,404	-	-	1,467,058	273,507	1,332,839
2,027,746	(15,573)	154,828	194,284	40,961	1,653,246
566,445	(1,091)	51,543	-	-	515,993
173,513	(27,268)	47,335	122,085	10,191	21,170
755	-	755	-	-	-
5,841,863	(43,932)	254,461	1,783,427	324,659	3,523,248
4,100,520	-	-	1,272,848	138,672	2,689,000
(297,390)	-	-	(262,624)	24,927	(59,693)
3,803,130	-	-	1,010,224	163,599	2,629,307
825,556	(27,549)	43,383	400,780	97,491	311,451
514,056	(15,590)	64,105	86,042	42,885	336,614
19,909	-	2,268	1,437	-	16,204
105,955	(793)	93,767	4,947	223	7,811
5,268,606	(43,932)	203,523	1,503,430	304,198	3,301,387
35,304	-	30,504	-	-	4,800
608,561	-	81,442	279,997	20,461	226,661
(57,270)	-	(5,079)	(25,959)	(5,535)	(20,697)
551,291	-	76,363	254,038	14,926	205,964

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
 בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2013					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
15,628,114	-	-	5,029,367	769,477	9,829,270
15,365,050	-	-	-	55,800	15,309,250

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,437,726	-	-	1,825,776	311,317	1,300,633
643,416	-	-	471,819	78,785	92,812
2,794,310	-	-	1,353,957	232,532	1,207,821
1,720,771	(12,907)	81,738	173,486	32,995	1,445,459
445,415	(852)	45,469	-	-	400,798
156,273	(18,889)	30,403	111,666	6,982	26,111
502	-	502	-	-	-
5,117,271	(32,648)	158,112	1,639,109	272,509	3,080,189
3,981,789	-	-	1,288,550	249,620	2,443,619
(485,104)	-	-	(279,747)	(151,590)	(53,767)
3,496,685	-	-	1,008,803	98,030	2,389,852
763,420	(18,889)	34,801	383,949	81,205	282,354
473,538	(13,571)	52,799	76,237	34,970	323,103
34,460	-	13,984	3,364	-	17,112
112,557	(188)	100,589	6,460	168	5,528
4,880,660	(32,648)	202,173	1,478,813	214,373	3,017,949
5,498	-	4,091	-	-	1,407
242,109	-	(39,970)	160,296	58,136	63,647
125,744	-	28,979	60,494	7,556	28,715
367,853	-	(10,991)	220,790	65,692	92,362

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
 בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2012					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
15,039,862	-	-	4,784,103	705,311	9,550,448
12,973,474	-	-	-	49,415	12,924,059

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,287,570	-	-	685,976	126,485	475,109
239,469	-	-	179,743	28,169	31,557
1,048,101	-	-	506,233	98,316	443,552
884,297	(5,416)	49,424	70,237	17,385	752,667
201,308	(244)	17,666	-	-	183,886
58,594	(8,682)	13,725	43,447	3,067	7,037
294	-	294	-	-	-
2,192,594	(14,342)	81,109	619,917	118,768	1,387,142
1,675,685	-	-	461,848	79,161	1,134,676
(131,181)	-	-	(86,500)	(21,690)	(22,991)
1,544,504	-	-	375,348	57,471	1,111,685
280,288	(8,773)	13,980	139,514	33,841	101,726
170,150	(5,835)	20,136	29,041	13,417	113,391
6,633	-	753	479	-	5,401
44,660	266	39,555	1,335	140	3,364
2,046,235	(14,342)	74,424	545,717	104,869	1,335,567
31,960	-	30,361	-	-	1,599
178,319	-	37,046	74,200	13,899	53,174
12,302	-	7,791	2,718	218	1,575
190,621	-	44,837	76,918	14,117	54,749

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
 בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,168,464	-	-	620,619	106,662	441,183
224,118	-	-	163,653	26,776	33,689
944,346	-	-	456,966	79,886	407,494
894,265	(4,394)	42,981	55,159	14,249	786,270
153,735	(261)	15,353	-	-	138,643
52,364	(5,889)	8,609	37,509	2,581	9,554
149	-	149	-	-	-
2,044,859	(10,544)	67,092	549,634	96,716	1,341,961
1,561,500	-	-	397,923	72,481	1,091,096
(181,623)	-	-	(88,965)	(79,313)	(13,345)
1,379,877	-	-	308,958	(6,832)	1,077,751
266,835	(5,889)	12,097	133,074	27,758	99,795
160,347	(4,573)	14,843	26,595	11,805	111,677
7,588	-	(257)	1,121	-	6,724
39,499	(82)	34,878	2,576	64	2,063
1,854,146	(10,544)	61,561	472,324	32,795	1,298,010
2,607	-	2,029	-	-	578
193,320	-	7,560	77,310	63,921	44,529
90,623	-	18,378	45,645	5,645	20,955
283,943	-	25,938	122,955	69,566	65,484

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
 בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,650,936	-	-	2,445,393	427,580	1,777,963
862,024	-	-	642,937	103,318	115,769
3,788,912	-	-	1,802,456	324,262	1,662,194
2,401,573	(17,298)	142,547	208,679	42,214	2,025,431
618,409	(1,040)	60,912	-	-	558,537
208,552	(27,377)	40,990	148,789	9,941	36,209
518	-	518	-	-	-
7,017,964	(45,715)	244,967	2,159,924	376,417	4,282,371
5,589,582	-	-	1,703,442	416,818	3,469,322
(726,259)	-	-	(391,761)	(265,293)	(69,205)
4,863,323	-	-	1,311,681	151,525	3,400,117
1,019,940	(27,377)	48,291	517,741	114,418	366,867
635,051	(18,130)	69,762	101,322	45,528	436,569
41,932	-	14,628	4,486	-	22,818
127,440	(208)	113,795	8,058	154	5,641
6,687,686	(45,715)	246,476	1,943,288	311,625	4,232,012
23,745	-	11,142	-	-	12,603
354,023	-	9,633	216,636	64,792	62,962
221,504	-	34,234	100,844	17,801	68,625
575,527	-	43,867	317,480	82,593	131,587

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות
 בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2012					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
15,068,401	-	-	4,726,188	806,469	9,535,744
13,720,390	-	-	-	58,877	13,661,513

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
599,452	883,478	486,875	243,896	2,213,701
16,204	144,426	305,065	105,128	570,823
583,248	739,052	181,810	138,768	1,642,878
(57,688)	(83,989)	(15,659)	(18,484)	(175,820)
525,560	655,063	166,151	120,284	1,467,058
113,629	31,696	12,549	36,410	194,284
-	42,464	67,189	12,432	122,085
639,189	729,223	245,889	169,126	1,783,427
420,751	520,989	219,011	112,097	1,272,848
(8,657)	(87,335)	(138,029)	(28,603)	(262,624)
412,094	433,654	80,982	83,494	1,010,224
49,190	187,757	117,736	46,097	400,780
22,652	32,301	20,636	10,453	86,042
719	718	-	-	1,437
1,603	1,421	1,259	664	4,947
486,258	655,851	220,613	140,708	1,503,430
152,931	73,372	25,276	28,418	279,997
(15,849)	(3,127)	(932)	(6,051)	(25,959)
137,082	70,245	24,344	22,367	254,038
2,731,141	730,470	458,688	1,109,068	5,029,367

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש (ואחרים *)	חבויות (אחרים **)	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
535,068	773,437	445,912	223,248	1,977,665
13,197	145,137	270,500	97,672	526,506
521,871	628,300	175,412	125,576	1,451,159
(34,898)	(44,502)	(4,257)	(13,545)	(97,202)
486,973	583,798	171,155	112,031	1,353,957
112,013	20,135	5,400	35,938	173,486
-	38,523	64,699	8,444	111,666
598,986	642,456	241,254	156,413	1,639,109
398,116	541,596	222,307	126,531	1,288,550
(14,338)	(87,955)	(139,652)	(37,802)	(279,747)
383,778	453,641	82,655	88,729	1,008,803
49,208	173,541	118,758	42,442	383,949
23,205	25,058	19,874	8,100	76,237
1,682	1,682	-	-	3,364
2,377	1,854	1,500	729	6,460
460,250	655,776	222,787	140,000	1,478,813
138,736	(13,320)	18,467	16,413	160,296
39,873	7,216	1,795	11,610	60,494
178,609	(6,104)	20,262	28,023	220,790
2,585,205	705,144	431,313	1,062,441	4,784,103

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ
		ואחרים (*)	אחרים (**)	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
194,856	285,842	154,998	80,148	715,844
5,358	44,418	100,046	39,547	189,369
189,498	241,424	54,952	40,601	526,475
(5,763)	(11,530)	(2,438)	(511)	(20,242)
183,735	229,894	52,514	40,090	506,233
40,742	12,045	4,717	12,733	70,237
-	17,094	21,241	5,112	43,447
224,477	259,033	78,472	57,935	619,917
176,124	172,339	61,083	52,302	461,848
(2,666)	(27,409)	(40,849)	(15,576)	(86,500)
173,458	144,930	20,234	36,726	375,348
17,852	65,477	40,991	15,194	139,514
7,632	10,924	6,946	3,539	29,041
240	239	-	-	479
428	362	348	197	1,335
199,610	221,932	68,519	55,656	545,717
24,867	37,101	9,953	2,279	74,200
1,918	287	86	427	2,718
26,785	37,388	10,039	2,706	76,918

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 87% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש ואחרים (*)	חבויות אחרים (**)	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
170,454	245,624	128,715	68,780	613,573
4,896	42,557	74,195	35,221	156,869
165,558	203,067	54,520	33,559	456,704
292	(5,346)	2,296	3,020	262
165,850	197,721	56,816	36,579	456,966
35,721	6,257	1,720	11,461	55,159
-	12,754	22,394	2,361	37,509
201,571	216,732	80,930	50,401	549,634
126,830	176,811	54,815	39,467	397,923
(11,200)	(30,805)	(29,403)	(17,557)	(88,965)
115,630	146,006	25,412	21,910	308,958
17,758	60,095	41,274	13,947	133,074
8,151	8,776	6,771	2,897	26,595
561	560	-	-	1,121
951	829	540	256	2,576
143,051	216,266	73,997	39,010	472,324
58,520	466	6,933	11,391	77,310
30,357	5,488	1,327	8,473	45,645
88,877	5,954	8,260	19,864	122,955

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *) מבוקר	ענפי חבויות		
			אחרים (**)	סה"כ	
אלפי ש"ח					
695,101	996,957	569,319	274,554	2,535,931	פרמיות ברוטו
17,970	181,042	349,813	118,837	667,662	פרמיות ביטוח משנה
677,131	815,915	219,506	155,717	1,868,269	פרמיות בשייר
(16,765)	(24,420)	(2,159)	(22,469)	(65,813)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
660,366	791,495	217,347	133,248	1,802,456	פרמיות שהורווחו בשייר
136,461	23,185	6,103	42,930	208,679	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	48,886	84,324	15,579	148,789	הכנסות מעמלות
796,827	863,566	307,774	191,757	2,159,924	סך כל ההכנסות
515,720	722,391	296,045	169,286	1,703,442	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(20,899)	(128,177)	(181,192)	(61,493)	(391,761)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
494,821	594,214	114,853	107,793	1,311,681	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
26,340	38,586	24,252	12,144	101,322	הוצאות הנהלה וכלליות
2,243	2,243	-	-	4,486	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
3,078	2,193	1,836	951	8,058	הוצאות מימון
594,328	874,083	298,788	176,089	1,943,288	סך כל ההוצאות
202,499	(10,517)	8,986	15,668	216,636	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
68,488	10,922	1,875	19,559	100,844	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
270,987	405	10,861	35,227	317,480	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,582,256	656,428	426,051	1,061,453	4,726,188	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2012 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	1,426,124	1,426,124	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	93,285	93,285	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	1,332,839	1,332,839	פרמיות שהורווחו בשייר
268,124	3,566	1,381,556	1,653,246	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
63,666	283,045	169,282	515,993	הכנסות מדמי ניהול
-	551	20,619	21,170	הכנסות מעמלות
331,790	287,162	2,904,296	3,523,248	סך כל ההכנסות
253,671	-	2,435,329	2,689,000	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(59,693)	(59,693)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
253,671	-	2,375,636	2,629,307	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
12,030	70,730	228,691	311,451	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
36,288	138,548	161,778	336,614	הוצאות הנהלה וכלליות
8,854	7,350	-	16,204	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,323	1,513	4,975	7,811	הוצאות מימון
312,166	218,141	2,771,080	3,301,387	סך כל ההוצאות
-	-	4,800	4,800	חלק ברווחי חברות כלולות
19,624	69,021	138,016	226,661	רווח לפני מסים על ההכנסה
-	-	(20,697)	(20,697)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
19,624	69,021	117,319	205,964	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	1,300,633	1,300,633	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	92,812	92,812	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	1,207,821	1,207,821	פרמיות שהורווחו בשייר
263,906	2,909	1,178,644	1,445,459	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
68,070	257,748	74,980	400,798	הכנסות מדמי ניהול
-	532	25,579	26,111	הכנסות מעמלות
331,976	261,189	2,487,024	3,080,189	סך כל ההכנסות
252,986	-	2,190,633	2,443,619	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(53,767)	(53,767)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
252,986	-	2,136,866	2,389,852	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
11,857	54,373	216,124	282,354	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
35,597	128,605	158,901	323,103	הוצאות הנהלה וכלליות
9,762	7,350	-	17,112	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
669	-	4,859	5,528	הוצאות מימון
310,871	190,328	2,516,750	3,017,949	סך כל ההוצאות
-	-	1,407	1,407	חלק ברווחי חברות כלולות
21,105	70,861	(28,319)	63,647	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
-	-	28,715	28,715	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
21,105	70,861	396	92,362	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	-	475,109	475,109
-	-	31,557	31,557
-	-	443,552	443,552
118,462	1,909	632,296	752,667
21,421	98,284	64,181	183,886
-	224	6,813	7,037
139,883	100,417	1,146,842	1,387,142
114,029	-	1,020,647	1,134,676
-	-	(22,991)	(22,991)
114,029	-	997,656	1,111,685
4,242	24,389	73,095	101,726
11,675	47,594	54,122	113,391
2,951	2,450	-	5,401
411	368	2,585	3,364
133,308	74,801	1,127,458	1,335,567
-	-	1,599	1,599
6,575	25,616	20,983	53,174
-	-	1,575	1,575
6,575	25,616	22,558	54,749

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	441,183	441,183	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	33,689	33,689	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	407,494	407,494	פרמיות שהורווחו בשייר
96,676	2,445	687,149	786,270	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
22,813	90,107	25,723	138,643	הכנסות מדמי ניהול
-	237	9,317	9,554	הכנסות מעמלות
119,489	92,789	1,129,683	1,341,961	סך כל ההכנסות
92,012	-	999,084	1,091,096	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(13,345)	(13,345)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
92,012	-	985,739	1,077,751	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,055	20,833	74,907	99,795	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
11,965	43,617	56,095	111,677	הוצאות הנהלה וכלליות
4,274	2,450	-	6,724	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
227	-	1,836	2,063	הוצאות מימון
112,533	66,900	1,118,577	1,298,010	סך כל ההוצאות
-	-	578	578	חלק ברווחי חברות כלולות
6,956	25,889	11,684	44,529	רווח לפני מסים על ההכנסה
-	-	20,955	20,955	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
6,956	25,889	32,639	65,484	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	1,777,963	1,777,963	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	115,769	115,769	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	1,662,194	1,662,194	פרמיות שהורווחו בשייר
302,631	4,101	1,718,699	2,025,431	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
91,643	349,487	117,407	558,537	הכנסות מדמי ניהול
-	774	35,435	36,209	הכנסות מעמלות
394,274	354,362	3,533,735	4,282,371	סך כל ההכנסות
276,078	-	3,193,244	3,469,322	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(69,205)	(69,205)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
276,078	-	3,124,039	3,400,117	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
14,429	74,785	277,653	366,867	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
50,194	175,505	210,870	436,569	הוצאות הנהלה וכלליות
13,018	9,800	-	22,818	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
897	-	4,744	5,641	הוצאות מימון
354,616	260,090	3,617,306	4,232,012	סך כל ההוצאות
-	-	12,603	12,603	חלק ברווחי חברות כלולות
39,658	94,272	(70,968)	62,962	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
-	-	68,625	68,625	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
39,658	94,272	(2,343)	131,587	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

מכשירים פיננסיים באור 4 -

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום 30 בספטמבר, 2013	
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
71,657	נדל"ן להשקעה
	השקעות פיננסיות:
5,488,550	נכסי חוב סחירים
3,542,916	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
3,489,926	מניות
2,204,238	השקעות פיננסיות אחרות
14,725,630	סך הכל השקעות פיננסיות
604,506	מזומנים ושווי מזומנים
118,018	אחר
15,519,811	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
491,484	(*) כולל נכסי חוב שאינם סחירים שנמדדו לפי עלות מופחתת בהתאם להוראת שעה שפרסם המפקח
542,155	השווי ההוגן של נכסי החוב כאמור

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 30 בספטמבר, 2013			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
5,488,550	-	6,200	5,482,350
3,051,432	17,276	3,034,156	-
3,489,926	82,604	-	3,407,322
2,204,238	981,088	106,459	1,116,691
14,234,146	1,080,968	3,146,815	10,006,363

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
	השקעות פיננסיות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
סה"כ	אחרות			
1,073,083	933,464	98,773	40,846	יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)
(13,905)	(18,947)	3,356	1,686	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*)
111,456	109,708	-	1,748	רכישות
(63,028)	(43,489)	(19,539)	-	מכירות
(6,236)	-	-	(6,236)	פדיונות
2,006	700	14	1,292	העברות אל רמה 3
(22,408)	(348)	-	(22,060)	העברות מתוך רמה 3
<u>1,080,968</u>	<u>981,088</u>	<u>82,604</u>	<u>17,276</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013
(*) מתוכו:				
				סך הרווחים (ההפסדים), נטו לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2013
<u>(10,578)</u>	<u>(10,389)</u>	<u>126</u>	<u>(315)</u>	

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2013, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
סה"כ			
1,086,752	988,505	77,208	21,039
4,191	(8,682)	11,999	874
13,841	13,841	-	-
(19,179)	(12,576)	(6,603)	-
(5,057)	-	-	(5,057)
420	-	-	420
<u>1,080,968</u>	<u>981,088</u>	<u>82,604</u>	<u>17,276</u>

יתרה ליום 1 ביולי, 2013
 סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*)
 רכישות
 מכירות
 פדיונות
 העברות אל רמה 3
 יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013

(* מתוכו:

סך הרווחים (ההפסדים), נטו לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2013

1,280	(8,173)	9,768	(315)
-------	---------	-------	-------

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2013, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 30 בספטמבר, 2013	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
8,098,737	6,573,506
4,251,535	3,848,970
<u>12,350,272</u>	<u>10,422,476</u>

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2 לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 30 בספטמבר, 2013			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,247,995	-	7,712	4,240,283
241,080	13,034	-	228,046
623,326	240,867	16,289	366,170
5,112,401	253,901	24,001	4,834,499

נכסי חוב סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
בלתי מבוקר			
251,050	235,312	15,738	יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)
(8,657)	(8,295)	(362)	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:
1,718	4,067	(2,349)	ברווח והפסד (*)
17,649	17,649	-	ברווח כולל אחר
(8,078)	(8,045)	(33)	רכישות
(84)	(84)	-	מכירות
669	629	40	פדיונות
(366)	(366)	-	העברות אל רמה 3
253,901	240,867	13,034	העברות מתוך רמה 3
יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013			

(* מתוכו:

(8,448)	(8,086)	(362)	סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2013
---------	---------	-------	--

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2013, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
	בלתי מבוקר		
250,689	237,675	13,014	יתרה ליום 1 ביולי, 2013
(3,041)	(2,768)	(273)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד (*)
4,168	3,875	293	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
3,691	3,691	-	רכישות
(1,606)	(1,606)	-	מכירות
<u>253,901</u>	<u>240,867</u>	<u>13,034</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013
			(*) מתוכו:
			סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו
			ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים
<u>(3,078)</u>	<u>(2,805)</u>	<u>(273)</u>	נכון ליום 30 בספטמבר, 2013

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2013, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום 30 בספטמבר, 2013	
שווי הוגן	ערך בספרים בלתי מבוקר אלפי ש"ח

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

19,875	18,750	הלוואות מתאגידים בנקאיים
867,945	799,691	אגרות חוב
855,431	750,887	כתבי התחייבויות נדחים (*)
32,214	5,566	פקדון צובר ריבית
470	469	הלוואה מחברה כלולה
<u>1,775,935</u>	<u>1,575,363</u>	

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

21,639	21,639	נגזרים
<u>1,797,574</u>	<u>1,597,002</u>	סך התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 30 בספטמבר, 2013			
סה"כ	רמה 1	רמה 2	רמה 3
			בלתי מבוקר
			אלפי ש"ח
<u>21,639</u>	<u>8,115</u>	<u>13,524</u>	<u>-</u>

נגזרים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים, נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

ה. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים והתחייבויות פיננסיות שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן שלהם ניתן לצרכי ביאור בלבד, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון, נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.

בקשר לכך ובהמשך לאמור בבאור 13.ז. לדוחות הכספיים השנתיים, יצויין כי ביום 17 בספטמבר, 2013, פרסם האוצר מכתב לפיו מועד המעבר לשערוך המתבסס על ציטוטי חברת שיעורי ריבית יהיה לא לפני חודש ינואר 2014, כאשר מועד מדויק יפורסם, לכל המאוחר 30 יום לפני מועד המעבר.

באור 5: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - מנורה ביטוח) ושומרה ביטוח כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשות חברות הביטוח המאוחדות לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להן הן חשופות ולקבוע הון אשר לדעתן יהווה כרית ביטוח לסיכונים אלו. מנורה ביטוח הגדירה כהון עצמי נדרש (הון יעד) את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה והוגשה למפקח בחודש ינואר 2013, ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון העצמי. שומרה ביטוח הגדירה כהון עצמי נדרש (הון יעד) כ- 105% מדרישות ההון כפי שהוגדרו על ידי המפקח בתקנות ההון העצמי. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שחברות הביטוח המאוחדות תשאפנה לשמור עליו, וכי אין ודאות כי חברות הביטוח המאוחדות תעמודנה בהון יעד זה בכל נקודת זמן.

מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), מנורה מבטחים גמל בע"מ ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ מחויבות לעמוד בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההון של חברות מנהלות).

מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995.

מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח), (תיקון), התש"ס-2000.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מנורה ביטוח ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

מנורה ביטוח		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2012	2013	
בלתי מבוקר		
מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,107,478	1,921,596	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
1,648,421	1,452,229	הון ראשוני בסיסי
266,912	272,026	הון ראשוני מורכב
1,915,333	1,724,255	סך הכל הון ראשוני
201,654	205,794	הון משני מורכב
407,682	304,410	הון משני נחות (ב)
2,524,669	2,234,459	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
417,191	312,863	עודף (*)
		פעולה הונית לאחר תאריך הדיווח:
(89,822)	-	השקעה בחברת ביטוח מאוחדת שחולקה כדיבידנד בעין בניכוי דרישת ההון בגין השקעה זו - ראה סעיף 6 להלן
327,369	312,863	עודף בהתחשב כדיבידנד שחולק
18,317	17,858	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידן כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווה עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		(1א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
283,625	289,786	פעילות בביטוח כללי
7,712	8,185	פעילות בביטוח סיעודי
141,358	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
681,895	718,508	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז
3,822	3,660	דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
36,165	34,304	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
262,904	-	השקעה בחברת ביטוח מאוחדת
392,368	401,981	נכסי השקעה ונכסים אחרים
136,706	142,697	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
138,813	148,874	סיכונים תפעוליים
22,110	32,243	ערבויות
2,107,478	1,921,596	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מנורה ביטוח ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח. (המשך)

שומרה ביטוח		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
230,449	243,874	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
284,428	311,377	הון ראשוני בסיסי
35,843	35,465	הון משני נחות (ב)
320,271	346,842	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
89,822	102,968	עודף (*)
16,689	20,516	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידן כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווה עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		(א2) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
138,080	147,364	פעילות בביטוח כללי
1,586	1,991	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
49,448	50,180	נכסי השקעה ונכסים אחרים
15,961	16,440	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
25,374	27,899	סיכונים תפעוליים
230,449	243,874	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

(ב) כולל שטרי הון בשומרה ביטוח שהונפקו לחברה וכתבי התחייבות נדחים במנורה ביטוח, אשר הונפקו עד ליום 31 בדצמבר, 2009 ומהווים הון משני נחות.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מבטחים פנסיה – חברה מנהלת, בהתאם לתקנות ההון של חברות מנהלות והנחיות הממונה:

מבטחים פנסיה	
ליום	ליום
31 בדצמבר,	30 בספטמבר,
2012	2013
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
90,744	99,744
171,633	176,560
80,889	76,816
30,831	34,537
59,913	65,207
90,744	99,744

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון של חברות מנהלות הון עצמי - כמוצג בדוחות הכספיים עודף

הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
היקף נכסים מנוהלים
הוצאות שנתיות

בתקופת הדיווח, עומדת מבטחים פנסיה בדרישת הנכסים הנזילים כמפורט בתקנות.

4. ביישום מלוא דרישות ההון במנורה מבטחים גמל בע"מ (להלן - מבטחים גמל) דרישת ההון עומדת על סך של כ- 27 מיליוני ש"ח. ליום 30 בספטמבר, 2013, ההון המוכר של מבטחים גמל מסתכם בכ- 49 מיליוני ש"ח ועודפי הון מסתכמים בכ- 22 מיליוני ש"ח.

5. ביישום מלוא דרישות ההון במנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן - מנורה מהנדסים) דרישת ההון עומדת על סך של כ- 10 מיליוני ש"ח. ליום 30 בספטמבר, 2013, ההון העצמי של מנורה מהנדסים מסתכם בכ- 11 מיליוני ש"ח ועודף ההון מסתכם בכ- 1 מיליון ש"ח. לאחר תאריך הדיווח, ביום 20 בנובמבר, 2013, הכריז דירקטוריון מנורה מהנדסים על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של כ- 1 מיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 24 בנובמבר, 2013.

6. ביום 31 בינואר, 2013, חילקה מנורה ביטוח את מלוא השקעתה במניות שומרה ביטוח בצירוף שטרי ההון שהנפיקה לה שומרה ביטוח, כדיבידנד בעין לחברה. הערך בספרי מנורה ביטוח של השקעה בשומרה ליום החלוקה היה כ- 359 מיליוני ש"ח.

7. ביום 1 במאי, 2013, חילקה מנורה ביטוח לחברה דיבידנד בסך 50 מיליוני ש"ח.

8. ביום 23 במאי, 2013, חילקה שומרה ביטוח לחברה דיבידנד בסך 55 מיליוני ש"ח.

9. ביום 2 ביוני, 2013, חילקה מבטחים פנסיה לחברה דיבידנד בסך 45 מיליוני ש"ח.

10. בחודש אוקטובר 2013 חילקה החברה דיבידנד בסך 100 מיליוני ש"ח, ראה באור 10 להלן.

באור 6: - התחייבויות תלויות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים שחלו בתקופת הדוח ביחס לתובענות מהותיות אשר תוארו בביאור 39 בדוח הכספיים השנתיים ופרטים בדבר בקשות לאישור תובענות כייצוגיות, שהוגשו לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים. סכומי התביעות הנזכרים להלן מוצגים נכון למועד הגשתן, אלא אם צוין אחרת.

בגין התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיף א1 (ס"ק 1 עד 10) ובסעיף א2 להלן, אשר בהן, להערכת הנהלת החברה וחברות הבנות שלה (לפי המקרה והעניין) המתבססת בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלו, יותר סביר מאשר לא ("More likely than not") כי טענות ההגנה תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תידחנה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברות תידחנה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי חברות אלו.

להערכת הנהלת החברות, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלו, במקום בו נדרשו הפרשות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידן.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיף א1 (ס"ק 11 ו-12) להלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח. מידע לגבי תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות שאינן מהותיות על פי האמור לעיל, מפורט באופן תמציתי הכולל את סכום התביעה וסטאטוס הטיפול בה בלבד.

א1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות:

1. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד מנורה ביטוח בבית הדין לעבודה ("הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית ("התובענה" ו/או "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלא חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה מוערך במאות מיליוני ש"ח. עילות התביעה הן, בין היתר, הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה; הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחיד. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: 1) להשוות את מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנהוגים למבוטח גבר באותו גיל. 2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 בינואר, 2012 הגישה מנורה ביטוח בקשה לסילוק התובענה על הסף מחמת התיישנות. ביום 12 ביולי, 2012 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לסילוק על הסף (ללא צו להוצאות). התובענה מצויה בשלב הסיכומים.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1.1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בתקופת הדיווח ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

2. ביום 21 באפריל, 2011, הוגשה כנגד מנורה ביטוח כמו גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה לגבייה, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, של סכומי כסף העולים, לטענת התובעים, כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". כרקע לדברים, מבהירים התובעים כי לחברות הביטוח הותר, כעקרון, לגבות בתנאים מסוימים תשלום הקרוי "גורם פוליסה" וזאת על פי חוזרים של המפקח על הביטוח, ואולם, לטענת התובעים, גביית עמלה זו מעולם לא סוכמה עמם ואף לא נאמר להם כי הם יחויבו בסכום כלשהו בגין דמי ניהול אחרים ו/או גורם פוליסה. עוד צוין, כי במסגרת תשובתן של הנתבעות לתובענה קודמת שעניינה אופן חישוב גורם הפוליסה, הודו, לטענת התובעים, הנתבעות בכך שגבו את גורם הפוליסה. עוד ציינו התובעים כי ביום 12 באפריל, 2011 קיבל בית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהגישו כנגד חברת ביטוח נוספת ואשר הינה זהה לתביעה נשוא דיווח זה. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של הנתבעות או של מי מהן ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים" ("הקבוצה המיוצגת").

עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח על הביטוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; וכי הסתמכות על הוראות ההסכמים, ככל שתהיה, הינה הסתמכות על תנאי מקפח בחוזה אחיד. הנזק האישי של כלל התובעים אשר חושב לצרכי נוחות ביחס לשנה ספציפית אחת הוערך בסך של 1,522 ש"ח בערך נומינלי כאשר הנזק הכולל של כלל חברי הקבוצה המיוצגת, לתקופה של 7 שנים, הוערך בהתבסס על הנחות שונות ביחס לגביית גורם פוליסה והתשואות השנתיות הרלבנטיות, בסך כולל של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם מייחס התובע למנורה ביטוח סך של כ- 253 מיליוני ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה. בנוסף, נתבקש סעד של מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה". מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 19 בנובמבר, 2012 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בתיק תוך פירוט עמדתו בנוגע לגביית "גורם פוליסה". התובענה מצויה בשלב הסיכומים.

3. ביום 19 בדצמבר, 2011 הוגשה בבית המשפט המחוזי (ת"א) כנגד מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (חברה בת של החברה) ("הנתבעת"), תובענה ובקשה לאשרה כייצוגית ("התובענה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעת גבתה, לכאורה שלא כדין, תשלומים בגין כיסויים ביטוחיים לשאירים, מעמיתים רווקים ואלמנים ללא שאירים, אשר צורפו למסלול ברירת המחדל של קרן הפנסיה שבניהולה, מבלי שהכיסוי הביטוחי הזה רלבנטי להם ומבלי שהובהרה להם משמעות הדבר. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג היא כל עמיתי הקרן שהינם (i) רווקים ללא ילדים או (ii) אלמנים (ללא ילדים מתחת לגיל 21), אשר נגבו מהם בשבע השנים האחרונות תשלומים עבור כיסויים ביטוחיים לשאירים, על אף שבפועל אין להם שאירים (להלן: "חברי הקבוצה"). התובע מעריך את מספר חברי הקבוצה בכ- 85 אלף. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, איסור הטעיה ועשיית עושר ולא במשפט. הנזק הנטען המוערך על ידי התובע הוא תשלום יתר של כ- 300 ש"ח לשנה ע"י כל אחד מחברי הקבוצה כאשר הנזק לכלל חברי הקבוצה מסתכם על פי הערכת התובע לסך של כ- 178.5 מיליון ש"ח. ביום 19 בפברואר, 2013 הוגשה לבית המשפט בקשה מטעם התובעים לאשר הסדר הסתלקות מהבקשה ומהתובענה, זאת בכפוף לכך שהנתבעת תוודא כי המלל בנוסח טופס ההצטרפות לקרן הפנסיה או לחילופין בדיווח השנתי לעמיתים, יכלול גילוי בהיר אודות ביטוח השאירים ומסלול ברירת המחדל. ביום 21 בפברואר, 2013, אישר בית המשפט את הסדר ההסתלקות ובכך באה התובענה לידי סיום.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בתקופת הדיווח ביחס לתובענות ובקשות לאישור כייצוגיות מהותיות: (המשך)

4. ביום 24 בינואר, 2012 הוגשה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד מדינת ישראל וכנגד חברת מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (חברה נכדה של החברה) (להלן: "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("התובענה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה יש לראות בתמורה שמדינת ישראל קיבלה ממנורה מבטחים פיננסים בע"מ (חברה בת של החברה) ("מנורה פיננסים") בגין 50% ממניות הנתבעת, כפירות שנכסי קרן ההשתלמות שבניהול הנתבעת הצמיחו ועל כן היא שייכת לעמיתי קרן ההשתלמות שבניהול הנתבעת. התובעים הינם עמיתים של קרן ההשתלמות "אומגה" (לשעבר - קרן ההשתלמות למהנדסים) (להלן: "קרן ההשתלמות") בתקופה הרלבנטית למכירה שהיתה עד למועד המכירה קופה ענפית. ביום 25 בספטמבר, 2008 רכשה כאמור מנורה פיננסים 50% מהון המניות של הנתבעת מידי מדינת ישראל ועוד 10% מהון המניות של הנתבעת מהסתדרות המהנדסים, בתמורה לסך של כ- 20 מיליוני ש"ח למדינת ישראל ו- כ- 4 מיליוני ש"ח להסתדרות המהנדסים ("תמורת המכירה"), ובאותו המועד וכחלק מהמכירה הוסרו הוראות מתקנוני הנתבעת וקרן ההשתלמות, וקרן ההשתלמות חדלה להיות קופה ענפית והחלה להיות קרן השתלמות רגילה.

לטענת התובעים, תמורת המכירה מגיעה לעמיתי הקופה כפיצוי, בין היתר, בגין העלייה שהייתה צפויה בדמי הניהול. התובעים מסתמכים, בין היתר, גם על עמדתו של הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון לעניין זה. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מי שהיה עמית של קרן ההשתלמות במועד ההתקשרות עם מנורה פיננסים (לטענת התובעים - 30 ביוני, 2008), המוערכים על ידם בכ-24,790 עמיתים (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה הנטענות כנגד מדינת ישראל הן, בין היתר, עשיית עושר ולא במשפט, חוסר תום לב, רשלנות, גזל ותרמית, וכנגד הנתבעת הן, בין היתר, הפרת חובת אמונים והפרת חובה חקוקה. הנזק הנטען על ידי התובע הוא סכום כספי תמורה המכירה. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הם, בין היתר, תשלום תמורת המכירה לידי חברי הקבוצה ו/או פיצוי חברי הקבוצה בסכום השווה לסכום תמורת המכירה. יצוין, כי כאמור לעיל תביעת ההשבה של תמורת המכירה הינה כנגד מדינת ישראל ולא כנגד מנורה מבטחים פיננסים.

ביום 17 בפברואר, 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי (י-ם) בקשה לאישור הסדר פשרה בקשר לתובענה, שעיקרו כי מדינת ישראל תשלם לחברי הקבוצה סך כולל של כ- 24 מיליוני ש"ח, תוך ויתור הדדי על כל טענה ו/או תביעה בכל הקשור לטענות שפורטו בבקשה. ביום 6 ביוני, 2013 ניתן פסק דין שבו אושר הסדר הפשרה, ובכך באה התובענה לידי סיום.

5. ביום 11 בספטמבר, 2012, הוגשה כנגד שומרה ביטוח ("הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה" ו/או "התובענה"). עניינה של הבקשה באופן פיצוי מבוטחי הנתבעת בקרות אירוע ביטוח של אובדן או גניבת תכשיט במסגרת פוליסת ביטוח דירה ותכולתה. על פי תנאי הפוליסה וסעיף 9(ג) לתקנות הפיקוח (דרכי הפיצוי האפשריות למבטחות המנפיקות פוליסת ביטוח לדירה ותכולתה), התשמ"ו-1986, במידה ותיקון תכולת דירה אינו אפשרי רשאית הנתבעת, לפי שיקול דעתה, לבחור בין תשלום כסף מזומן בגובה ערך האובדן או הנזק או החלפת התכשיט בתכשיט אחר מאותו סוג ואיכות. לטענת התובעת, הנתבעת, המעניקה שוברים לרכישת תכשיט חלופי באחת מהחנויות המופיעות ברשימה סגורה עמן הגיעה להסדר, איננה עומדת בתנאי הפוליסה על פיהם החלפת פריט שנגנב או ניזוק יהיה "מאותו סוג ואיכות של אלו שאבדו או ניזוקו". הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה: כל המבוטחים המחזיקים בפוליסת ביטוח דירה ותכולתה המונפקת על ידי הנתבעת, שנגרם להם נזק בדמות אובדן או גניבה של תכשיט בשבע השנים האחרונות, ושפוצו על ידי הנתבעת ("חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות, לכאורה, על פי הבקשה, הן: הפרת הוראות פוליסת ביטוח דירה ותכולתה; הפרת חובת הגילוי לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח על הביטוח כאשר על פי הטענה אי-עיון שיטת הפיצוי בה נוקטת הנתבעת באופן מפורש בפוליסה מהווה הטעיה אסורה והפרת חובת הגילוי המוטלת על הנתבעת כלפי מבוטחיה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1.א. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בתקופת הדיווח ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

5. (המשך)

הסעדים העיקריים להם עותרת התובעת הינם: פיצוי חברי הקבוצה בסך הנזק הלהלן, וקבלת צו מניעה קבוע אשר יאסור על הנתבעת לתת למבוטחיה שובר קנייה לתכשיט חליפי באחת מחנויות ההסדר, באופן המנוגד, לפי הטענה, לתנאי הפוליסה.

נזקה האישי של המבקשת הועמד על סך כולל של 2,450 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה הוערך על סמך הנחות התובעת בלבד, לסך של כ- 16 מיליוני ש"ח. ביום 28 באפריל, 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז), בקשה לאישור הסדר פשרה בתובענה שעיקרו התחייבויות הנתבעת: (א) כי מעתה ואילך בכל מקרה בו לא יהיה ניתן לספק למבוטחיה פריטים מאותו סוג ואיכות שאבדו או ניזוקו, היא תפצה אותם באמצעות פיצוי כספי בלבד ולא באמצעות שוברי תשלום, אלא אם כן הביע המבוטח את הסכמתו המפורשת לכך, והכל בכפוף לתנאי הפוליסה של המבוטח; (ב) כי מבוטח שיגיש תביעה אישית ויטען לקיומו של נזק בגין קבלת שובר תשלום, יהיה פטור מהוכחת עילת התביעה שלו על בסיס תובענה זו ויהיה עליו להוכיח את הנזק שנגרם לו בלבד, ולנתבעת תהיה שמורה הזכות להעלות כל טענה אישית נגד מבוטח שיגיש תביעה בעניין זה, והכל כנגד ויתור סופי ומוחלט של חברי הקבוצה המיוצגת על כל טענה ו/או דרישה ו/או עילה הנובעים ו/או הכרוכים עם איזו מהטענות הכלולות בתובענה.

6. ביום 6 בדצמבר, 2012, הוגשה כנגד מנורה ביטוח ("הנתבעת") וכנגד שש חברות ביטוח נוספות ובכללן שומרה ביטוח ("הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית ("התובענה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מסווגות, לכאורה בניגוד להוראות הדין, כלי רכב מסוג הפנאי-שטח והמיני-וואנים אשר יוצרו עד שנת 2007 ("כלי הרכב"), מועד כניסתה לתוקף של הרפורמה בענף רישוי הרכב, כרכבים מסחריים מסוג N-1 ולא כרכבים פרטיים מסוג M-1. בנוסף נטען, כי ביחס לרכבים שייצרו לאחר כניסת הרפורמה לתוקף, כלומר החל משנת 2008 ואילך, שינו הנתבעות את התנהלותן וכלי רכב אלו מבוטחים על ידן ככלי רכב פרטיים, ובזאת, כביכול, הנתבעות יוצרות הפליה. לטענת התובעים, באמצעות סיווג כלי הרכב על ידי הנתבעות ככלי רכב מסחריים, הנתבעות גובות, לכאורה, פרמיות ביטוח הגבוהות מפרמיות הביטוח המקבילות לכלי רכב פרטיים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה, כל לקוחות הנתבעות אשר התקשרו בחוזה לביטוח רכב בביטוח חובה ו/או רכוש, מיום 9 בינואר, 2007, אשר ברישיון הרכב שברשותם ו/או היה ברשותם במועד הרלוונטי, מופיע הסייג M-1, ואשר נגבתה מהם פרמיית ביטוח בהתאם לסייג רכבם ככלי רכב מסחרי. נזקו האישי של המבקש 1, הנובע מחיוב ביתר, על פי הטענה, בעת רכישת פוליסת ביטוח רכב חובה בלבד, הוערך על ידו בסך של 1,846 ש"ח. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה ביחס למנורה ביטוח, מסתכם, להערכת התובעים, בסכום של כ- 72 מיליוני ש"ח. יצוין, כי התובעים עצמם מודים כי הנתבעות פועלות בהתאם להוראות הפיקוח על הביטוח, אלא שהם סבורים, כי היה על המפקח להורות לחברות הביטוח לפעול לפי ההגדרות שנקבעו על ידי משרד התחבורה בתקנות התעבורה. עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: עילת ההשבה; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חובות חקוקות לפי חוק הפיקוח על הביטוח וחוזר ביטוח בעניין נושא התובענה דנן; חוסר תום לב ואי גילוי נאות; הטעיה; דוקטרינת הציפיות הסבירות; עוולת הרשלנות הכללית; התנהלות קרטליסטית. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם: להצהיר כי הסכומים שנגבו מחברי הקבוצה בגין פוליסות ביטוח בהן סווגו רכבים פרטיים כרכבים מסחריים נגבו שלא כדין ולהורות לנתבעות להשיבם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית; מתן כל סעד אחר כפי שנראה לבית המשפט לנכון לעשות בנסיבות העניין; ותשלום גמול לתובעים בשיעור של 5% מסכום ההשבה ושכר טירחה לבאי כוחם בשיעור של 15% מהסכום האמור. מנורה ביטוח הגישה תשובתה לבקשה.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1.1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בתקופת הדיווח ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

7. ביום 13 בינואר 2013, הוגשה, בבית המשפט המחוזי (מרכז) נגד מנורה ביטוח ונגד שומרה ביטוח, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"), "התובענה" אשר הוגשה במקביל כנגד המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול") וכנגד 12 חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה כי "הפול" ובאמצעותו יתר הנתבעות, גבה ביתר סכום מתוך פרמיית ביטוח חובה לרכב. על פי הנטען בתובענה, במקרה בו שילם מבוטח את מלוא הפרמיה לאחר חלוף המועד הנקוב בתעודה, "הפול" גובה פרמיה עבור פרק הזמן שתחילתו במועד הנקוב בתעודה וסופו במועד תשלום התעודה בפועל, מבלי ליתן כל כיסוי ביטוחי עבור פרק זמן זה.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל המבוטחים שבוטחו על ידי הנתבעת בפוליסות ביטוח רכב חובה (ולחילופין בלבד, כקבוצת מבוטחי "הפול" בלבד), ואשר שילמו את הפרמיה באיחור כאמור, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה. עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן, בין היתר, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, הטעיה, אי גילוי, הפרת חובת תום הלב ורשלנות. נזקה האישי של התובעת, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, הועמד על סך של 46 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה (בהתאם להנחות התובעת לגבי גודל הקבוצה), הועמד על סך של כ- 45 מיליוני ש"ח, כאשר מסכום זה מיוחס סך של כ- 3.3 מיליוני ש"ח ל"פול" בלבד, וזאת לאחר צירוף הפרשי הצמדה וריבית מאמצע שנת 2008. הסעדים העיקריים להם עותרת התובעת הינם: לקבוע, כי המועד ממנו היה רשאי "הפול" לגבות פרמיה מהתובעת, הינו המועד בו משולמים בבנק דמי הביטוח על ידי התובעת בפועל, ולא מן המועד הנקוב בתעודת החובה; ליתן פסק דין המחייב את הנתבעות בסכום התביעה ולהצהיר כי על הנתבעות להשיב לכל חברי הקבוצה את דמי הפרמיה שגבו ביתר ושלא כדין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית; לפסוק גמול לתובעת ושכר טירחה לב"כ התובעת וכן לחייב את הנתבעות בכל הוצאות המשפט של התובעת. מנורה ביטוח ושומרה ביטוח הגישו תשובתן לבקשה.

8. ביום 13 בפברואר, 2013, הוגשה כנגד מנורה ביטוח וכן כנגד רשת חינוך ושתי רשויות מקומיות (להלן: "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית (להלן: "הבקשה" או "התובענה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות ביטחו את התובע בביטוח תאונות אישיות לתלמידים, שתנאיו פחותים מתנאי הביטוח המינימאליים אשר נקבעו בחוק לימוד חובה ובחוזר מנכ"ל משרד החינוך מספטמבר 2003. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, כוללת כל תלמיד שלומד ולמד במהלך 7 שנים האחרונות, במוסדות החינוך של רשת החינוך הנתבעת 1 (לרבות הוריו הזכאים), ואשר במהלך 7 השנים נגרמה לו (או להוריו) נכות שבגינה נקבעה לו דרגת נכות צמיתה ו/או אי כושר ו/או הוצאות רפואיות ואשר הגיש תביעה לקבלת פיצוי מנתבעת 2, מנורה ביטוח (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תום הלב, פעולות בניגוד לחוק הגנת הצרכן, הפרת חובת גילוי, הפרת חובת אמון. נזקו האישי של התובע הועמד על סך של 80 אלף ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה הוערך על ידו לסך של 20 מיליוני ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותרת התובע הינם: השבה ופיצוי לחברי הקבוצה בגין הנזק שנגרם להם, שהינו לפי הטענה, ההפרש בין מה ששולם להם בפועל לבין הסכום שהיה צריך להיות משולם על פי דין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד למועד התשלום בפועל. בנוסף, לקבוע גמול לתובע המייצג ושכר טירחה לב"כ התובע וכן לחייב את הנתבעות בכל הוצאות המשפט של התובע. ביום 23 ביולי, 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה מוסכמת של הצדדים להסתלקות התובע הייצוגי מהתובענה ומהבקשה. ביום 13 באוקטובר, 2013, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות ונתן לה תוקף של פסק דין. בכך באה התובענה לידי סיום.

9. ביום 19 בפברואר, 2013, הוגשה כנגד שומרה ביטוח (להלן: "הנתבעת"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה") שעילותיה וסעדיה דומים בעיקרם לעילות והסעדים בתובענה שהוגשה כנגד מנורה ביטוח כמפורט בסעיף 6 לעיל. נזקו האישי של המבקש הועמד על סך כולל של כ- 724 ש"ח, ואילו הנזק לחברי הקבוצה הוערך, על סמך הנחות המבקש בלבד, לסך כולל של כ- 33 מיליוני ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תשובתה לבקשה.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

10. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בתקופת הדיווח ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

10. ביום 11 באפריל, 2013 הוגשה, לבית המשפט המחוזי (חיפה), כנגד שומרה ביטוח (להלן: "הנתבעת"), תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית (להלן: "הבקשה לאישור" ו/או "התובענה"). עניינה של התובענה, על פי הנטען בה, הינו מדיניותה של הנתבעת להימנע מביצוע תשלומים שאינם שנויים במחלוקת בגין תביעה, וזאת לכאורה בניגוד לסעיף 27 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק חוזה ביטוח"), וכן כי הנתבעת לא מעבירה כספים אלו ללא חתימת המבוטח על הצעת פשרה, זאת חרף העובדה כי מדובר בסכומים שאינם שנויים במחלוקת כאמור וכי לכאורה חלפו המועדים הנקובים בחוק חוזה ביטוח לעניין זה.

נזקה האישי של התובעת הועמד על סך כולל של 8,766 ש"ח, בגין נזק ישיר וירידת הערך שנגרם לרכבה בעקבות תאונה בה היה מעורב מבוטח הנתבעת. את הנזק לחברי הקבוצה, על סמך הנחות התובעת, לא ניתן להעריך, ועל כן הוא יהיה, לשיטתה, בגבול סמכותו של בית המשפט המחוזי אליו הוגשה התובענה דנן. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה, כל מי שהיו זכאים לגמול ביטוח מהנתבעת - מבוטחים או צדדי ג' - ואשר הסכומים שאינם שנויים במחלוקת לא שולמו להם במועד הקבוע לכך על פי סעיף 27 לחוק חוזה ביטוח (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן הפרת הוראת חוק חוזה הביטוח והפרת חובה חקוקה בהתאם לאמור בסעיף 63 לפקודת הנזיקין. הסעדים העיקריים להם עותרת התובעת הינם: מתן צו עשה המורה לנתבעת לחדול מלעכב תשלום תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת, וכן להעביר לחברי הקבוצה את תגמולי הביטוח המגיעים להם, בתוספת ריביות, בהתאם לסעיף 28א' לחוק חוזה ביטוח. ביום 27 באוקטובר, 2013, אישר בית המשפט בקשת הסתלקות מוסכמת של הצדדים והורה על דחייתה של הבקשה לאישור, תוך שהוא מורה לנתבעת לשלם למבקשת את תביעתה האישית בלבד וזאת בגין הנזק הישיר שנגרם לרכבה של המבקשת ובגין שכר טרחת השמאי מטעמה, בתוספת שכר טרחה לבא כוחה. בכך באה התובענה הייצוגית לכדי סיום.

11. ביום 12 בספטמבר, 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז) כנגד מנורה ביטוח וכן כנגד חברת ביטוח נוספת (להלן: "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה"). עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעות גובות דמי ביטוח בגין סיכון גיל הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב, בביטוח חובה לרכב, לפי גיל הנהג בעת כריתת החוזה ומבלי שהן מפחיתות את דמי הביטוח, במהלך תקופת הביטוח, באופן יחסי למועד בו השתנה גילו של הנהג הצעיר ובהתאם גם הסיכון הכרוך בו. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל מי שהתקשר עם הנתבעות בחוזה ביטוח חובה לרכב, ושילם דמי ביטוח ביתר כתוצאה מחישוב גילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב נכון למועד כריתת חוזה הביטוח ולא באופן יחסי לתקופת הביטוח (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, חוסר תום לב ורשלנות. נזקה האישי של המבקשת ביחס למנורה ביטוח, לפי אומדן המבקשת, הועמד על סך של כ- 568 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה הועמד על סך של 28 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותרות המבקשות הינם: השבת סכומים שנגבו לפי הטענה ביתר ושלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, צו המורה על הפסקת התנהלות זו וצו המורה על תיקון מערכות המחשב של הנתבעות כך שדמי הביטוח יחושבו אוטומטית יחסית לגילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג ברכב דרך קבע וסעדים נלווים שונים. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1א. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בתקופת הדיווח ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

12. ביום 15 באוקטובר, 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, כנגד מנורה ביטוח וכן כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "התובענה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה בהתנהלות הנתבעות בכל הקשור לאופן עדכון פרמיות הביטוח במהלך חיי הפוליסה אשר לטענת התובעים, מתעדכנות עקב שינוי גיל המבוטח במועד מוקדם מדי וכן קובעות לפוליסה מדד בסיס בהתאם ליום הראשון בחודש בו ביקש המבוטח להתקבל לתכנית ביטוח ולא במועד בו התקבל לתכנית בפועל. הנזק הנטען הוא הפרמיה העודפת ששלמו וישלמו המבוטחים מידי תקופה בשל עדכון הפרמיה והמדד כאמור. הקבוצה, אותה מבקשים התובעים לייצג, הינה כל מי שצורף על ידי הנתבעות או מי מהן לתכניות ביטוח אשר בה מועד עדכון הפרמיה הינו מועד מוקדם מן המועד בו הייתה אמורה הפרמיה להתעדכן ו/או שבה נקבע מדד בסיס נמוך מזה שהיה אמור להיות מדד הבסיס (לרוב בענפי ביטוח חיים ובריאות) (להלן: "חברי הקבוצה"). נזקו האישי של מבקש מס' 4, הנטען כלפי מנורה ביטוח, מסתכם בסך נומינלי כולל של 35.21 ש"ח. הנזק לכלל חברי הקבוצה מכלל הנתבעות הועמד על סך נומינלי כולל של 399 מיליוני ש"ח. חלוקת הנזק בין הנתבעות הינו לפי הטענה בהתאם לחלקם היחסי בענפי הביטוח הרלבנטיים בהתאם ללוח ד'7- לדוח המפקח על הביטוח לשנים 2004 עד 2006. לפי חישוב יחסי זה, התביעה כנגד מנורה ביטוח מוערכת על ידי התובע בסך של כ- 35 מיליוני ש"ח. עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן: הפרה של הוראות הדין ובכלל זה הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו וכן חוזרי המפקח על הביטוח. כן טוענים התובעים לחוסר תום לב והפרת ההסכמים עם המבוטחים והתעשרות שלא כדין על חשבונם. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו, לטענת התובעים שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.

2א. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות, שסכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים הביניים המאוחדים:

1. תובענה מחודש אפריל 2006, כנגד מנורה ביטוח, על סך של 5.4 מיליוני ש"ח, שאושרה כייצוגית. בהמשך לבקשת רשות ערעור שהגישה מנורה ביטוח, קיבל בית המשפט העליון, בהחלטה מיום 11 באפריל, 2013, את הערעור באופן שהדיון בבקשת אישור התובענה כייצוגית הושב לבית המשפט המחוזי.

2. תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית מחודש יולי 2012, כנגד שומרה ביטוח על סך של 4.5 מיליוני ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תשובתה לבקשת האישור. בחודש נובמבר 2013, הורה בית המשפט על השהיית המשך בירור התובענה כייצוגית, לצורך השלמת בירור נושא התובענה, על ידי המפקח על הביטוח.

3. תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית, מחודש אפריל 2013, כנגד שומרה ביטוח, על סך של 7 מיליוני ש"ח.

4. תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית, מחודש אוגוסט 2013, כנגד מנורה ביטוח, על סך של 1.2 מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן פירוט של סכום התביעות הכולל בתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות, מהותיות ושאינן מהותיות, לרבות אלה המפורטות בביאור 39 בדוחות הכספיים השנתיים, ושלא חל בהן שינוי מהותי בתקופת הדיווח ועל כן לא נכלל לגביהן פירוט בביאור זה לעיל.

הסכום הנתבע	כמות תביעות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
		תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:
53,000	2	צוין סכום המתייחס לקבוצה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	1	לא צוין סכום התביעה
		בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:
1,019,838	20	צוין סכום המתייחס לקבוצה (*)
267,000	4	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה (**)
-	3	לא צוין סכום התביעה
-	-	תביעות מהותיות אחרות

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה הכולל של התביעות שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט בטבלה המסכמת לעיל, מסתכם בכ- 20 מיליוני ש"ח.

(*) בגין בקשות לאישור שהסתיימו בדחייה ו/או בהסתלקות במהלך תקופת הדוח, הופחת סכום התביעה לכאורה המיוחס לחברה.

(**) אחת התובענות הוערכה על ידי התובע בסך של מאות מיליוני ש"ח ללא נקיבה בסכום כלשהוא.

יצוין, כי בחוות דעת עורכי הדין ביחס למרבית הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שבהן לא בוצעה הפרשה, מתייחסת הערכת עורכי הדין לסיכויי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית ולא לסיכויי התובענה לגופה, אם וככל שתאושר כייצוגית. זאת, בין היתר, לאור העובדה שהיקפו ותוכנו של הדיון בתובענה לגופה, לאחר שתאושר כתובענה ייצוגית מושפע מהחלטת בית המשפט לעניין עילות התביעה שאושרו, לסעדים שידונו וכדו'.

ב. תביעות מהותיות אחרות

בתביעה שפורטה בביאור 39 ב' בדוחות הכספיים השנתיים, לא חל שינוי מהותי בתקופת הדיווח.

כללי

בנוסף על התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד הקבוצה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי הביטוח הפנסיוני וחסכון ארוך הטווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה. בתחומים אלו מדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח, יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזי הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות המאופיינים כאמור באורך חיים ממושך וכפופים לשינויים רגולטוריים ואחרים, תכופים ומורכבים, לשינויים ותוספות לנוסח המוצרים ולשינויים רבים אחרים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי המבוטחים ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות למרכיב החיסכון. מורכבות ושינויים אילו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ושיעורן, לרכיבי המוצר השונים, לאופן שיוך הכספים למבוטחים ו/או למרכיבים השונים של המוצרים, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם. מורכבות זו מועצמת לאור ריבוי הגורמים המעורבים בניהול המוצרים ותפעולם ולעיתים תוך מתן הנחיות סותרות מצדם או מטעמם.

הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור, ניטור וטיפול בסוגיות העולות עקב המורכבויות האמורות, לרבות אגב פניות ציבור, מעסיקים ויועצים פנסיוניים, ישירות או באמצעות המפקח, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי מוצרים ו/או לקוחות. כמו-כן, ובהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים שפרסם המפקח בחודש דצמבר 2011 (מס' 2011-9-10) ואשר עניינו חובת גוף מוסדי לבצע פעולות טיוב שונות ביחס לנתונים וזכויות הלקוחות, הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים לביצוע הליך יסודי של בדיקה וטיוב של הנתונים במערכות בתחום החיסכון ארוך הטווח להשגת יעדי החוזר. בשלב זה, הגופים המוסדיים בקבוצה אינם יכולים להעריך את היקף ועלות הליכי הטיפול והטיוב האמורים ואת ההשלכות האפשריות שלהן, לרבות בגין מוצרים שנמכרו בעבר. כמו-כן, לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

כמו כן, על רקע תהליכי בקרה שוטפים שמקיים הממונה על שוק ההון בגופים מוסדיים בכלל ובקבוצה בפרט, קיימת חשיפה לקבלת התראות, בדבר כוונת הממונה על שוק ההון להטיל קנסות אזהרניים ו/או עיצומים כספיים מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ו/או חשיפה למתן הוראה על ידו לביצוע השבה ללקוחות בשל ליקויים ו/או תקלות הנכללות בדוחות ביקורת כאמור. סך הסכום שיכול ויושת על הגופים המוסדיים בקבוצה בגין התראות אלה אינו מהותי לקבוצה. במקרים כאמור, הקבוצה מבצעת הפרשה מתאימה בדוחות הכספיים בקשר להתראות אלה בהתבסס על הערכתה לגביהן לאחר תהליך לימוד של ההתראות והכנת תגובה להן לקראת שימוע ו/או דיון עם נציגי הממונה, לפי העניין.

בנוסף למפורט בביאור 39 בדוחות הכספיים השנתיים וביאור זה לעיל, החברה ו/או החברות הבנות הינן צד להליכים משפטיים נוספים, שאינם במהלך העסקים הרגיל ושאינן תביעות מהותיות, שנקטו לקוחות, לקוחות מהעבר, וכן צדדים שלישיים אחרים. עילות התביעה כנגד החברה ו/או החברות הבנות הינן רבות ומגוונות.

באור 7: - יישום חוזר תשלום קצבאות בגין פוליסות ביטוח חיים

ההתחייבות לקצבאות המשולמות לכל החיים בגין פוליסות בתוקף שטרם הגיעו לשלב מימוש הגמלה בפועל או טרם הגיעו לגיל פרישה, מחושבות בהתאם להסתברות לקבלת הגמלה ובהתאם לתוחלת החיים הצפויה וכן על פי שיעורי הביטולים שצפויים בפוליסות הגמלה עד מועד הפרישה.

ההפרשה לעתודה המשלימה לגמלאות נעשית בצורה הדרגתית, בהתאם להוראות המפקח, בהתחשב ברווחים הפיננסיים הצפויים מהפוליסות עד הגעת המבוטחים למועד הפרישה.

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בערך K, באופן בו ה-K מוגבל עד לשיעור ההכנסות העתידיות הצפויות מדמי הניהול או מהמרווח הפיננסי, הנובעים מהשקעות המוחזקות כנגד עתודות הביטוח או מתשלומי פרמיות בניכוי תביעות והוצאות המתייחסות לפוליסות האמורות. ה-K נקבע כך שיגרום לצבירה הדרגתית נאותה של העתודה עד למועד הפרישה הצפוי. ליום 31 בדצמבר, 2012 שיעור ה-K ששימש את הקבוצה לפריסת ההתחייבות לקצבה עמד על 0.3%.

בחודש יולי 2012 פרסם המפקח טיוטת נייר עמדה ומכתב הבהרה בקשר לעדכון מערך ההנחות הדמוגרפית בקרנות הפנסיה ובחברות הביטוח, ובעקבותיהם פורסם בחודש מרס 2013 חוזר בעניין חישוב עתודות לתשלום קצבאות בפוליסות ביטוח חיים (להלן - "החוזר החדש"), המחליף חוזר שהתפרסם בשנת 2007.

החוזר החדש קבע, בין היתר, כי חברת הביטוח תקבע באופן זהיר שני ערכי K, אחד בגין פוליסות שמרכיב החיסכון בהן תלוי תשואה ושני בגין פוליסות שמרכיב החיסכון בהן כולל תשואה מובטחת, וזאת לעומת החישוב הקודם שהתבסס על ערך יחיד של K.

חישוב שני ערכי K לעומת K יחיד לכלל הפוליסות, מאפשר ייחוס מדויק יותר של העתודה המשלימה לגמלה לחוזי הביטוח השונים.

הוראות המעבר של החוזר החדש קובעות כי במועד המעבר סך העתודה המחושבת על בסיס שני ערכי ה-K לא יפחת מסך העתודה שחושב על בסיס ערך K יחיד.

המעבר לשני ערכי K לא שינה את סך ההפרשה לעתודה לגמלאות ליום המעבר.

כתוצאה מהמעבר לשני ערכי K, גדלה עתודת הביטוח בגין פוליסות מבטיחות תשואה בסך של כ-14 מיליוני ש"ח, בעוד שהעתודה בגין פוליסות תלויות תשואה קטנה בסכום זהה כאמור. שיעור ערך ה-K בפוליסות מבטיחות תשואה נקבע על 0%. כפועל יוצא משיעור זה, נקבע ערך ה-K בפוליסות תלויות תשואה על שיעור של 0.36%.

באור 8: - מסים על ההכנסה

א. בחודש יוני 2013 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג – 2013, אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 18% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש יוני ואילך, ואילו שיעור מס הרווח יעמוד על 18% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2013 תחול לגבי החלק היחסי מהרווח בשנה זו.

ב. ביום 30 ביולי, 2013 אושרה בכנסת בקריאה שנייה ושלישית התוכנית הכלכלית לשנים 2013-2014 (חוק התקציב), הכוללת, בין היתר, שינויים פיסקאליים אשר מטרתם העיקרית היא העמקת גביית המסים לאותן השנים.

השינויים האמורים כוללים, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות מ- 25% ל- 26.5% החל מיום 1 בינואר, 2014. כמו כן, קיימים שינויים נוספים כגון מיסוי רווחי שיערוך, וזאת החל מיום 1 באוגוסט, 2013, אולם כניסתן לתוקף של ההוראות האמורות לגבי רווחי שיערוך, מותנית בפרסום תקנות המגדירות מהם "עודפים שלא חייבים במס חברות" וכן תקנות שתקבענה הוראות למניעת כפל מס העלול לחול על נכסים מחוץ לישראל. נכון למועד פרסום דוחות כספיים ביניים אלה, תקנות כאמור טרם פורסמו.

יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2013, מחושבות לפי שיעורי המס החדשים, שחקיקתם הושלמה למעשה נכון לתאריך הדיווח, ועל כן כוללות את השינויים האמורים לעיל.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים אשר יחולו על חברות ומוסדות כספיים, בעקבות השינויים האמורים:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
		%	
2012	25.0	16.33 (*)	35.53
2013	25.0	17.58 (*)	36.22 (**)
2014 ואילך	26.5	18.00	37.71

(*) שיעור מס משוקלל.
(**) לעומת שיעור מס של 35.90% ערב פרסום התיקון.

בתקופת הדוח, השפעת השינוי על יתרות המסים הנדחים הביאה לקיטון ברווח הכולל בסך של כ- 5,932 אלפי ש"ח. מתוך הסכום האמור, סך של כ- 2,934 אלפי ש"ח, שמקורו בהגדלת התחייבויות בגין מסים נדחים נזקף לסעיף מסים על ההכנסה וסך של כ- 2,998 אלפי ש"ח נזקף לרווח כולל אחר.

ג. ביום 12 בספטמבר, 2013 נחתם הסכם בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס, המאריך את תוקפם של ההסכמים הקודמים, אשר האחרון שבהם התייחס לשנת המס 2011, לשנת המס 2012. הדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2012 וכן הדוחות הכספיים לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2013 נערכו בהתאם לעקרונות ההסכם האמור.

באור 9: - עדכון הסכם העסקת יו"ר דירקטוריון החברה

ביום 10 בספטמבר, 2013, אישרה האסיפה הכללית של החברה (לאחר קבלת אישור ועדת הביקורת ואישור הדירקטוריון) הסכם העסקה חדש ליו"ר הדירקטוריון ובעל השליטה בקבוצה, בתוקף מיום 1 באוקטובר, 2013 למשך 3 שנים בהתאם להוראות תיקון 16 וסעיף 275(א)(1) לחוק החברות. עד למועד האמור, היה זכאי היו"ר לשכר שנתי (לרבות תמריץ במסגרת השכר השנתי) שעלותו לחברה לא תעלה על סך של כ- 1,383 אלפי ש"ח (צמוד למדד שפורסם בחודש ינואר 2007), בתוספת תנאים נלווים כפי שנהוג למנהלים בדרגת משרתו. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי להביא לסיומו בהודעה מוקדמת בכתב של 60 ימים. ראה ביאור 10 להלן.

בהתאם להסכם ההעסקה החדש, היו"ר יהיה זכאי לשכר חודשי של 160 אלף ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן שפורסם ביום 15 ביולי, 2013 (להלן: "השכר החודשי") בתוספת משכורת 13. בנוסף, מעבר לשכר החודשי זכאי היו"ר להוצאות אש"ל ואירוח (ללא תקרה), שימוש והחזקת טלפון בבית, רכב ואחזקתו (יצוין, כי החברה מעמידה לרשותו נהג מטעמה) ופלאפון, 30 ימי חופשה ו- 30 ימי מחלה. המס החל בגין הוצאות אירוח, אש"ל וטלפון מגולם על ידי החברה. כמו כן, זכאי מר גורביץ להפרשות סוציאליות כמקובל וכן לתנאים נלווים נוספים כמקובל בקבוצה ובכלל זה, מנוי לעיתונים, חניה, בדיקת סקר רפואית וכדו'. לכל אחד מהצדדים הזכות לסיים את ההסכם בהודעה מוקדמת מראש ובכתב בת שישים יום. במסגרת הסכם ההעסקה החדש התחייב היו"ר לסודיות ולאיסור תחרות בחברה במשך תקופת העסקתו בחברה ולתקופה של שנה לאחר מכן.

יצוין כי אם הסכם ההעסקה החדש של היו"ר היה חל בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו בימים 30 בספטמבר, 2012 ו- 30 בספטמבר, 2013 ובשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012, היה הרווח הכולל של החברה קטן בסך של כ- 502 אלפי ש"ח, בסך של כ- 167 אלפי ש"ח ובסך של כ- 669 אלפי ש"ח, בהתאמה. ברווח למניה לא היה חל שינוי.

באור 10: - אירועים מהותיים לאחר תאריך הדיווח

- א. ביום 1 באוקטובר, 2013, החליט דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח, המהווה כ- 1.58 ש"ח לכל 1 ש"ח ערך נקוב. הדיבידנד שולם ביום 23 באוקטובר, 2013.
- ב. ביום 23 בנובמבר, 2013, נפטר מר מנחם גורביץ ז"ל, יו"ר דירקטוריון החברה. מר גורביץ הוביל את החברה להישגים מרשימים ותרם באופן מהותי להתפתחותה של קבוצת מנורה מבטחים על פני העשורים האחרונים. מר גורביץ כיהן כדירקטור בקבוצה מאז שנת 1985 ומזה שנים רבות כמנכ"ל ויו"ר דירקטוריון החברה וחברות בנות עיקריות שלה. קבוצת מנורה מבטחים מוקירה את תרומתו הייחודית ורבת השנים להנהגתה ולהישגיה. בהמשך לאמור, בישיבת הדירקטוריון מיום 25 בנובמבר, 2013, מונה ה"ה גדליה דורון כיו"ר זמני של דירקטוריון החברה.

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר 2012 מבוקר	ליום 30 בספטמבר		
	2012	2013	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
-	-	71,657	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
4,400,618	4,373,959	5,488,550	נכסי חוב סחירים
3,466,745	3,244,650	3,542,916	נכסי חוב שאינם סחירים
3,130,557	2,956,463	3,489,926	מניות
2,066,723	1,864,289	2,204,238	השקעות פיננסיות אחרות
13,064,643	12,439,361	14,725,630	סך הכל השקעות פיננסיות
619,096	616,638	604,506	מזומנים ושווי מזומנים
88,843	111,054	118,018	אחר
13,772,582	13,167,053	15,519,811	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2013					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
3,790,372	-	3,703,195	87,177		ג	נכסי חוב סחירים
5,630,848	5,630,848	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
217,752	-	202,094	15,658		ה	מניות
510,343	-	431,813	78,530		ו	אחרות
<u>10,149,315</u>	<u>5,630,848</u>	<u>4,337,102</u>	<u>181,365</u>			סה"כ
ליום 30 בספטמבר, 2012					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
3,532,457	-	3,328,806	203,651		ג	נכסי חוב סחירים
5,402,060	5,402,060	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
248,188	-	233,455	14,733		ה	מניות
404,169	-	313,885	90,284		ו	אחרות
<u>9,586,874</u>	<u>5,402,060</u>	<u>3,876,146</u>	<u>308,668</u>			סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2012					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	מבוקר אלפי ש"ח		
3,875,764	-	3,571,672	304,092		ג	נכסי חוב סחירים
5,500,746	5,500,746	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
244,529	-	228,481	16,048		ה	מניות
449,569	-	345,172	104,397		ו	אחרות
<u>10,070,608</u>	<u>5,500,746</u>	<u>4,145,325</u>	<u>424,537</u>			סה"כ

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
2,063,086	2,141,038	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,559,180	1,647,497	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
1,919	1,837	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>3,624,185</u>	<u>3,790,372</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
	<u>42,814</u>	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2012		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
1,610,378	1,685,612	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,822,855	1,844,746	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
2,426	2,099	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>3,435,659</u>	<u>3,532,457</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
	<u>65,994</u>	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2012		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר	אלפי ש"ח	
1,864,479	1,982,707	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,784,222	1,891,310	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
1,931	1,747	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>3,650,632</u>	<u>3,875,764</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
	<u>46,289</u>	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2013	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,044,000	2,455,669
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,517,145	3,175,179
-----------	-----------

6,561,145	5,630,848
-----------	-----------

	103,995
--	---------

ליום 30 בספטמבר, 2012	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,999,567	2,406,757
-----------	-----------

3,155,901	2,995,037
-----------	-----------

266	266
-----	-----

6,155,734	5,402,060
-----------	-----------

	96,935
--	--------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

אינם ניתנים להמרה

ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2012

שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,059,855	2,401,998
-----------	-----------

3,402,955	3,098,522
-----------	-----------

226	226
-----	-----

6,463,036	5,500,746
-----------	-----------

	97,746
--	--------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ה. מניות

ליום 30 בספטמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
205,048	182,339	מניות סחירות
12,704	10,119	מניות שאינן סחירות
217,752	192,458	סך הכל מניות
33,939		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2012		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
233,736	265,940	מניות סחירות
14,452	10,885	מניות שאינן סחירות
248,188	276,825	סך הכל מניות
73,817		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2012		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
229,209	235,457	מניות סחירות
15,320	10,530	מניות שאינן סחירות
244,529	245,987	סך הכל מניות
58,390		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
321,592	288,591	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
188,751	166,097	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
510,343	454,688	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
22,190		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2012		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
238,122	225,905	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
166,047	154,241	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
404,169	380,146	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
22,089		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2012		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
265,827	248,829	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
183,742	161,048	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
449,569	409,877	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
26,916		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות המסווגות לאחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

**פרק ד':
הצגת נתונים כספיים
מתוך הדוחות הכספיים
המאוחדים לחברה**

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
המיוחסים לחברה

ליום 30 בספטמבר, 2013

בלתי מבוקרים

תקנה 38'ד

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים המיוחסים לחברה ליום 30 בספטמבר, 2013

בלתי מבוקרים

תקנה 'ד38

תוכן העניינים

דף

2	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 'ד38 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970
3	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי
4	נתונים כספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים
5	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל
6-7	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים
8-10	מידע נוסף

לכבוד בעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה ד'38 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי תקנה ד'38 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970 של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 בספטמבר, 2013 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי נפרד ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם האנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה ד'38 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970.

ליום	ליום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר	2012	2013	
2012	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			נכסים שוטפים
20,422	17,597	57,854	מזומנים ושווי מזומנים
269,576	254,010	330,067	השקעות פיננסיות
4,148	4,140	5,521	מסים שוטפים לקבל
1,075	455	1,560	חייבים ויתרות חובה
11,209	4,493	8,807	יתרה שוטפת עם חברה מוחזקת
<u>306,430</u>	<u>280,695</u>	<u>403,809</u>	סה"כ נכסים שוטפים
			נכסים לא שוטפים
24,975	20,223	22,926	הלוואות וחייבים
2,376,035	2,258,528	2,543,691	השקעות בחברות מוחזקות
695,184	703,371	713,608	הלוואות לחברות מוחזקות
10,024	9,803	9,696	נכסים בשל הטבות לעובדים
711	741	982	רכוש קבוע
127,309	118,890	127,309	נדל"ן להשקעה
<u>3,234,238</u>	<u>3,111,556</u>	<u>3,418,212</u>	סה"כ נכסים לא שוטפים
<u>3,540,668</u>	<u>3,392,251</u>	<u>3,822,021</u>	
			התחייבויות שוטפות
84,656	85,221	86,357	חלויות שוטפות של אגרות חוב
-	5,143	320	חוזים עתידיים
23,411	11,807	19,162	זכאים ויתרות זכות
<u>108,067</u>	<u>102,171</u>	<u>105,839</u>	סה"כ התחייבויות שוטפות
			התחייבויות לא שוטפות
775,821	781,044	704,703	אגרות חוב
15,252	14,307	15,295	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
24,670	19,530	24,765	מסים נדחים
<u>815,743</u>	<u>814,881</u>	<u>744,763</u>	סה"כ התחייבויות לא שוטפות
			הון המיוחס לבעלי מניות החברה
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
250,332	182,581	209,151	קרנות הון
1,934,112	1,860,204	2,329,854	יתרת עודפים
<u>2,616,858</u>	<u>2,475,199</u>	<u>2,971,419</u>	סה"כ הון
<u>3,540,668</u>	<u>3,392,251</u>	<u>3,822,021</u>	

25 בנובמבר, 2013

תאריך אישור הדוחות הכספיים

שי קומפל
מנהל כספים

ארי קלמן
מנהל כללי

גדליה דורון
יו"ר הדירקטוריון
(זמני)

לשנה שהסתיימה ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
הכנסות					
(*) 255,752	122,723	123,536	199,829	394,142	רווחים מחברות מוחזקות
40,304	3,796	8,698	13,023	37,068	הכנסות מהשקעות ומימון
29,039	12,579	9,703	32,424	15,652	הכנסות מימון בגין הלוואות לחברות מוחזקות
8,419	-	-	-	-	עליית ערך נדל"ן להשקעה
943	237	238	707	708	הכנסות מהשכרת נכסים
11,162	2,573	2,860	6,794	7,042	הכנסות מדמי ניהול מחברה מוחזקת
345,619	141,908	145,035	252,777	454,612	סך-הכל הכנסות
הוצאות					
52,402	16,895	18,623	48,711	43,350	הוצאות מימון
(*) 15,139	4,231	3,964	10,811	13,401	הוצאות הנהלה וכלליות
67,541	21,126	22,587	59,522	56,751	סך-הכל הוצאות
278,078	120,782	122,448	193,255	397,861	רווח לפני מסים על ההכנסה
(*) 3,988	(82)	673	(1,414)	2,119	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
274,090	120,864	121,775	194,669	395,742	רווח נקי

(* יישום למפרע, ראה באור 2.ב) בדבר יישום לראשונה של IAS 19 (מתוקן).

לשנה שהסתיימה ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2012	2013	2012	2013		
31 בדצמבר						
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
	274,090	120,864	121,775	194,669	רווח נקי המיוחס לחברה	
					רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח הפסד	
	147,210	57,732	4,810	80,384	(41,477)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו
	(790)	-	-	-	-	הפסד כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד
	(198)	-	-	-	-	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת הטבת מס
	(592)	-	-	-	-	
	(4,921)	-	-	-	-	הפסד כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו
	(5,513)	-	-	-	-	
	141,697	57,732	4,810	80,384	(41,477)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
	415,787	178,596	126,585	275,053	354,265	סה"כ הרווח הכולל המיוחס לחברה

(* יישום למפרע, ראה באור 2.ב) בדבר יישום לראשונה של IAS 19 (מתוקן).

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2012	2013	2012	2013
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(* 274,090)	120,864	121,775	194,669	395,742	רווח נקי
					התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
(6,997)	9,074	7,307	15,921	7,099	הפסדים (רווחים) מהשקעות ומימון, נטו פחת
120	31	45	90	117	עלות תשלום מבוסס מניות
773	193	73	580	292	עליית ערך נדל"ן להשקעה
(8,419)	-	-	-	-	הפסד ממימוש רכוש קבוע
7	-	-	7	27	רווחים מחברות מוחזקות
(* 255,752)	(122,723)	(123,536)	(199,829)	(394,142)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(* 3,988)	(82)	673	(1,414)	2,119	
(266,280)	(113,507)	(115,438)	(184,645)	(384,488)	
					שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:
(* 3,532)	70	(3)	3,598	372	שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים
20,403	4,685	1,726	21,023	(485)	ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה
4,253	(875)	4,568	1,990	5,777	עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
28,188	3,880	6,291	26,611	5,664	
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
(40,833)	(40,833)	(25,748)	(40,833)	(37,762)	ריבית ששולמה
14,963	4,383	3,657	11,258	9,500	ריבית שהתקבלה
(4,826)	(652)	(949)	(4,825)	(1,765)	מסים ששולמו
3,951	3,951	-	3,951	-	מסים שהתקבלו
33,140	-	19	-	150,027	דיבידנד שהתקבל
6,395	(33,151)	(23,021)	(30,449)	120,000	
42,393	(21,914)	(10,393)	6,186	136,918	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת המיוחסים לחברה כחברה אם
(15,302)	(13,073)	(10,831)	(16,148)	(3,770)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
27,091	(34,987)	(21,224)	(9,962)	133,148	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

(* יישום למפרע, ראה באור 2.ב) בדבר יישום לראשונה של IAS 19 (מתוקן).

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
ביום	2012	2013	2012	2013
31 בדצמבר				
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

(48)	-	-	(48)	-	רכישת נדל"ן להשקעה
(876)	-	-	(121)	(252)	רכישת רכוש קבוע
38	-	-	38	-	תמורה ממימוש רכוש קבוע
109,193	35,245	(34,404)	106,907	(34,282)	תמורה ממימוש (רכישות) ניירות ערך הנמדדים
(8,158)	282	664	(3,357)	2,842	בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נטו
					החזר (מתן) הלוואות לזמן ארוך

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה המיוחסים לחברה כחברה אם

100,149	35,527	(33,740)	103,419	(31,692)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
(38,973)	(3,234)	4,986	(8,204)	21,210	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
61,176	32,293	(28,754)	95,215	(10,482)	

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

(84,495)	(84,495)	(85,259)	(84,495)	(85,259)	פרעון אגרות חוב
(84,495)	(84,495)	(85,259)	(84,495)	(85,259)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(136)	(9)	58	53	25	הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
3,636	(87,198)	(135,179)	811	37,432	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
16,786	104,795	193,033	16,786	20,422	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
20,422	17,597	57,854	17,597	57,854	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

פעילות מהותית שלא במזומן

621,354	-	-	621,354	323,560	השקעה במניות חברה מוחזקת שהתקבלה בדרך של דיבידנד בעין
-	-	-	-	35,528	השקעה בשטרי הון חברה מוחזקת שהתקבלה בדרך של דיבידנד בעין

1. כללי

מידע כספי נפרד זה ערוך במתכונת מתומצתת בהתאם להוראות תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ומיידים), התש"ל-1970 ואינו כולל את כל המידע הנדרש לפי תקנה 9ג' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל - 1970. יש לעיין במידע כספי נפרד זה בהקשר למידע הכספי על הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2012 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית

א. המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת מידע כספי נפרד זה עקבית לזו שיושמה בעריכת המידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2012, למעט האמור בסעיף ב' להלן.

ב. תקנים חדשים ותיקונים שיושמו לראשונה על ידי החברה

1. IAS 19 (המתוקן) – הטבות עובד

בחודש יוני 2011 פרסם ה-IASB את IAS 19 (מתוקן) שנדרש ליישמו החל מ-1 בינואר, 2013. עיקרי התיקונים שנכללו בתקן והינם רלוונטיים לחברה הם:

- רווחים והפסדים אקטואריים יוכרו במסגרת רווח כולל אחר עם היווצרותם ולא ייזקפו לרווח או הפסד לעולם.
- תשואת נכסי התוכנית תוכר ברווח או הפסד בהתבסס על שיעור היוון שמשמש למדידת ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים, ללא קשר לתוצאה בפועל של תיק ההשקעות.
- האבחנה בין הטבות עובד לזמן קצר לבין הטבות עובד לטווח ארוך תתבסס על מועד הסילוק הצפוי ולא על המועד שבו קמה זכאות העובד להטבות.

החל מ-1 בינואר, 2013 שינתה החברה את המדיניות החשבונאית שלה ויישמה לראשונה את IAS 19 המתוקן. השינויים נעשו בדרך של יישום למפרע בהתאם ל-8 IAS מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, ולפיכך מוצג מחדש מידע כספי של התקופות הקודמות.

להלן השפעת השינוי במדיניות החשבונאית כתוצאה מהיישום לראשונה של IAS 19 המתוקן על המידע הכספי הנפרד של החברה:

בנתונים הכספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי – לא היתה השפעה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012

כמוצג בדוחות כספיים אלו	השפעת	כפי שדווח בעבר
	IAS 19 המתוקן מבוקר אלפי ש"ח	

בנתונים הכספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים:

	2012	2011	2010	
רווחים מחברות מוחזקות	255,752	4,921	250,831	
הוצאות הנהלה וכלליות	15,139	(790)	15,929	
מסים על ההכנסה	3,988	198	3,790	
רווח נקי	274,090	5,513	268,577	

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. תקנים חדשים ותיקונים שיושמו לראשונה על ידי החברה (המשך)

1. IAS 19 (המתוקן) – הטבות עובד (המשך)

להלן השפעת השינוי במדיניות החשבונאית כתוצאה מהיישום לראשונה של IAS 19 המתוקן על המידע הכספי הנפרד של החברה: (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012

כמוצג בדוחות כספיים אלו	השפעת IAS 19 המתוקן מבוקר אלפי ש"ח	כפי שדווח בעבר
----------------------------	--	-------------------

בנתונים הכספיים מתוך הדוחות המאוחדים על
הרווח הכולל:

(790)	(790)	-	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(198)	(198)	-	הטבת מס
(4,921)	(4,921)	-	הפסד כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו
141,697	(5,513)	147,210	רווח כולל אחר, נטו
415,787	-	415,787	רווח כולל

2. תיקון ל- IAS 1 – הצגת דוחות כספיים, בדבר הצגת פריטי רווח כולל אחר

התיקון שינה את אופן ההצגה של פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים, כך שפריטי רווח כולל אחר אשר, לאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, יועברו לרווח והפסד, מוצגים בנפרד מפריטי רווח כולל אחר שלעולם לא יועברו לרווח והפסד.

3. אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

א. ביום 28 בינואר, 2013, החליט דירקטוריון מנורה ביטוח על חלוקת מלוא (100%) מניות שומרה ביטוח, בצירוף שטרי ההון שהנפיקה שומרה ביטוח למנורה ביטוח, כדיבידנד בעין לחברה בסך של כ- 359 מיליוני ש"ח. ביום 31 בינואר, 2013 בוצעה החלוקה.

ב. ביום 1 במאי, 2013, חילקה מנורה ביטוח לחברה דיבידנד בסך 50 מיליוני ש"ח.

ג. ביום 23 במאי, 2013, חילקה שומרה ביטוח לחברה דיבידנד בסך של 55 מיליוני ש"ח.

ד. ביום 2 ביוני, 2013, חילקה מבטחים פנסיה לחברה דיבידנד בסך של 45 מיליוני ש"ח.

4. מסים על ההכנסה

ביום 30 ביולי, 2013 אושרה בכנסת בקריאה שנייה ושלישית התוכנית הכלכלית לשנים 2013-2014 (חוק התקציב), הכוללת, בין היתר, שינויים פיסקאליים אשר מטרתם העיקרית היא העמקת גביית המסים לאותן השנים.

השינויים האמורים כוללים, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות מ- 25% ל- 26.5% החל מיום 1 בינואר, 2014. כמו כן, קיימים שינויים נוספים כגון מיסוי רווחי שיערוך, וזאת החל מיום 1 באוגוסט, 2013, אולם כניסתן לתוקף של ההוראות האמורות לגבי רווחי שיערוך, מותנית בפרסום תקנות המגדירות מהם "עודפים שלא חייבים במס חברות" וכן תקנות שתקבענה הוראות למניעת כפל מס העלול לחול על נכסים מחוץ לישראל. נכון למועד פרסום דוחות כספיים ביניים אלה, תקנות כאמור טרם פורסמו.

יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2013, מחושבות לפי שיעורי המס החדשים, שחקיקתם הושלמה למעשה נכון לתאריך הדיווח, ועל כן כוללות את השינויים האמורים לעיל.

השפעת השינוי בתקופת הדוח על יתרות המסים הנדחים הביאה לקטון ברווח הכולל בסך של כ- 5,932 אלפי ש"ח. מתוך הסכום האמור, סך של כ- 1,445 אלפי ש"ח, שמקורו בהגדלת התחייבויות בגין מסים נדחים, נזקף לסעיף מסים על ההכנסה, סך של 1,489 אלפי ש"ח נזקף לסעיף תוצאות חברות מוחזקות וסך של כ- 2,998 אלפי ש"ח נזקף לרווח כולל אחר.

5. אירוע מהותי לאחר תאריך הדיווח

ביום 1 באוקטובר, 2013, החליט דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח, המהווה כ- 1.58 ש"ח לכל 1 ש"ח ערך נקוב. הדיבידנד שולם ביום 23 באוקטובר, 2013.
